

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Studenti și profesori ai Universității Spiru Haret s-au înclinat în fața eternității lui

Eminescu

În conștiința românească s-a statornicit frumoasa tradiție ca întâiul semn asupra naturii valorice a fiecărui An Nou să fie descifrat la 15 IANUARIE, ziua de naștere a celui mai mare poet al nostru, Mihai EMINESCU. În această zi sfântă, înscrisă cu majuscule în conștiința românească, asemenea celor mai mari sărbători creștine și naționale, amploarea și intensitatea omagiului adus marelui Eminescu se altoiesc pe tulpina unei nemărturisite mitologii autohtone, oferindu-se ca un semn cosmic de prevestire. Grație lui Eminescu, am devenit astfel beneficiarii nu numai ai uneia dintre cele mai armonioase voci din lirica universală, dar și ai credinței magice în descifrarea viitorului prin felul cum omagiem un semn al destinului. Și se cuvine s-o spunem cu recunoștință că tocmai acest benefic semn al destinului, care este Eminescu, ne orotește ori de câte ori îi cinștim nașterea cum se cuvine. Așa se face că întâia **Bună Vestire** dintr-un an este, pentru români, ziua de 15 Ianuarie.

Nesfârșita putere de viață a acestui simbol național se vede limpede și din faptul că toate încercările oculte de denigrare nu-l pot atinge, ci-l înalță în spațiu și în durată. Și cea dintâi care trăiește

acest adevăr este conștiința tânără. Cine a văzut, miercuri, 15 Ianuarie 2003, începând cu ora 11, cortegiul tinerilor, de la preșcolarii cu cea mai emoționantă ofertă a garoafei, așezată ca un talisman al sufletului lor curat pe postamentul statuii, la grupurile de elevi și studenți, înclinându-se în fața fânturii de bronz a Poetului, din grădina Ateneului Român, privește cu un plus de siguranță și de încredere viitorul românesc. Cu asemenea admiratori tineri, Eminescu rămâne etern și totuși pururi tânăr, ca și Limba Română pe care el a sacralizat-o.

15 Ianuarie 2003 a luat astfel înfățișarea unei sărbători a spiritului, iar printre cei care au slujit-o cu evlavie și recunoștință au fost studenții ai Universității Spiru Haret. Urmând, potrivit programului, după o scurtă festivitate susținută de Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București, studenții ai Universității Spiru Haret au alcătuit garda de onoare la statuia Poetului național și, în acordurile invocației „Cu noi este Dumnezeu”, cortegiul universitar s-a desprins din mulțimea asistenței și a înaintat solemn, depunând la statuia lui Eminescu o frumoasă coroană de garoafe albe și crini roșii. Pe panglicile coroanei omagiale erau înscrise cuvinte de preamărire și de

recunoștință din partea Fundației *România de Măine* și a Universității Spiru Haret. După exemplul studenților Universității Spiru Haret, în fruntea cărora s-au aflat d-na **Lucia Mureșan**, decan al Facultății de Teatru, și **Valeriu Răpeanu**, cunoscutul critic și istoric literar, profesor la această universitate, toți cei prezenți s-au înclinat în fața făpturii de bronz a lui Eminescu, ca admiratori ai nemuritoareii lui creații, și au păstrat câteva momente de reculegere. În continuarea acestor secvențe emoționante, d-na **Lucia Mureșan** a închinat un succint, dar vibrant omagiu lui Eminescu. Cunoscuta actriță și profesoară îndrăgită de studenți l-a citat, în context, pe poetul Nichita Stănescu care spunea că Eminescu este atât de mult al nostru încât am început să devenim, noi toți, ai lui. Eminescu este Demiurgul, Creatorul prin excelență, astfel încât numele lui îl rostim cu evlavie și-l scriem cu majuscule, cum scriem Dumnezeu, Mama și Patria. Prin frumusețile și adevărurile nepieritoare, transpuse în graiul nostru, el a făcut din Limba Română o limbă sacră, asemenea celor a textelor biblice.

Mihai IORDĂNESCU

(Continuare în pag. 8)

Unirea Principatelor expresie a înțelepciunii politice

Înțelegerea momentului istoric și valorificarea lui în interesul națiunii române

Prof.univ.dr. Ioan SCURTU

Se împlinesc 144 de ani de la alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn în Moldova și Muntenia, act prin care s-au pus bazele statului național modern român.

Idealul Unirii a animat multe generații de români, dar el s-a înfăptuit la mijlocul secolului al XIX-lea, când s-au creat condițiile interne și internaționale favorabile.

Problema Unirii a apărut cu pregnanță în timpul revoluției de la 1848, mai ales în programul Partidei Naționale din Moldova, redactat de Mihail Kogălniceanu, în care se afirma explicit: „Unirea Moldovei cu Valahia este cheia bolții fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național”. După înfrângerea revoluției, principalii exponenți ai acesteia au desfășurat o vie campanie pe plan european, urmărind să valorifice climatul internațional favorabil creat după războiul Crimeii. Congresul de la Paris, din 1856, a hotărât să fie consultat poporul român în problema Unirii prin intermediul unor adunări ad-hoc.

După o campanie electorală intensă, adunările ad-hoc s-au întrunit la Iași și

București, adoptând, în 1857, câte o rezoluție, în care la loc central se afla cererea de realizare a „Unirii Principatelor într-un singur stat sub numele de România”. Pe această bază, Conferința marilor puteri a adoptat, în 1858,

24 Ianuarie 1859

Convenția de la Paris prin care se stabila modul de organizare a „Principatelor Unite ale Moldovei și Valahiei”. Între altele, se cerea ca fiecare principat să-și aleagă domnitor propriu, fără a preciza că nu putea fi aleasă una și aceeași persoană. Profitând de această „omisiune”, Adunarea Electivă a Moldovei l-a ales domnitor pe Alexandru Ioan Cuza, la 5 ianuarie 1859, la fel procedând și Adunarea Electivă a Munteniei, la 24 ianuarie 1859.

Se realiza astfel un real consens național, liderii politici dovedind

capacitatea de a depăși ambițiile de putere și disputele privind problemele secundare. În Moldova, toți candidații s-au retras în favoarea lui Alexandru Ioan Cuza, iar în Muntenia (Valahia) nu a fost pus un candidat propriu, deputații preferându-l pe alesul de la Iași. Se cuvine menționat faptul că a existat o largă participare colectivă la înfăptuirea dezideratului Unirii; în ziua de 24 ianuarie 1859, pe Dealul Filaretului din preajma clădirii Adunării Elective din București s-au adunat mii de oameni, care au susținut cu hotărâre alegerea lui Alexandru Ioan Cuza. A urmat o amplă acțiune politico-diplomatică pentru recunoașterea Unirii pe plan internațional. Demersurile făcute la Paris și Londra, la Viena, la Petersburg, Berlin și Istanbul s-au încheiat cu rezultatul dorit: În ziua de 24 ianuarie 1862, Domnitorul Al. I. Cuza putea anunța cu mândrie că Unirea este pe deplin înfăptuită, iar Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei și-au luat numele de România, care avea să fie înscris și în Constituția din 1866.

(Continuare în pag. 3)

Redescoperind publicistica eminesciană Actualitatea unui tezaur de învățăminte

Prof.univ.dr. Octavian Gh. BOTEZ

În ultimii ani ai vieții, academicianul N.N. Constantinescu ne obișnuise cu apariția unor importante studii privind marile personalități ale gândirii economice românești. Între acestea, în prim-plan s-a aflat și cugetarea economică de excepție a poetului național MIHAI EMINESCU, având valențe ce-au depășit epoca și țara. Cu aceste prilejuri, academicianul a evidențiat faptul că Eminescu

a acordat o deosebită atenție problemei balanței comerciale, pe care o considera un adevărat barometru al economiei.

Între-adevăr, prețuind mult o prelegere de la universitate, ținută de A. D. Xenopol în 10 octombrie 1876, Mihai Eminescu avea să consemneze într-un articol cum profesorul „a arătat relele ce rezultă din starea curat agricolă a unei țări”, respectiv, a subliniat că: „Cel mai rău este o balanță defavorabilă a comerțului, adică banii importați (incasați - n.n.) în țară sunt în câtime mai mică decât cei exportați (plățiți - n.n.), un rău care de câțiva ani bântuie cu osebire România, care din cauza datoriei publice ..., apoi din petrecerea unui mare număr de români în străinătate, în fine din cauza luxului și a scăderii cumpărături de produse ale țării, dă în străinătate mai mulți bani pe an decât primește de acolo. O balanță deficitară a arătat d-șă că este pericolul cel mai mare la care poate fi expusă o societate, aceasta în contra teoriilor liberschimbiste, cari afectează o nepăsare totală față de balanța comerțului”.

La numai câțiva ani distanță, în anul 1880, considerând în continuare de cea mai mare importanță rolul balanței comerciale în asigurarea echilibrului extern și intern al statului român, Mihai Eminescu scrie în ziarul „Timpul” un articol intitulat: „Balanța comercială”, în care sintetizează în mod

strălucit concepția sa privind teoria comerțului internațional:

„Doctrina liberului schimb, ce se bucura de atâta vază odinioară, a aruncat multe lucruri între basmele învinse ale unei politici economice răsufate; între acestea era și însemnătatea balanței comerciale internaționale pentru viața economică a unui stat. Urmând pe Adam Smith, școala economistă din Anglia și credințioșii ei economiști din Germania au crezut a putea susține despre balanța comercială că este o eroare definitivă invalidată a școlii mercantile... Dar precum multe lucruri declarate moarte de către teoria liberului schimb și-au dovedit mai pe urmă valabilitatea și dreptul la existență, tot astfel noua direcție critică a economiei politice i-a recunoscut balanței comerciale marea însemnătate ce are pentru viața economică a unei nații și a supus-o studiului cuvenit. Viața reală și necesitățile practice a unui stat individual sunt mai puternice și mai durabile decât teoriile cu viață scurtă ale unei epoci, care crede a putea șterge prin obstrucțiuni cosmopolite deosebirea de interes dintre state și rivalitatea sănătoasă și națională dintre ele!”

(Continuare în pag. 3)

S.O.S. INIMA!

Personalități de prim rang ale medicinei românești, mari cardiologi într-o emisiune a Televiziunii România de Măine despre FACTORI DE RISC

Realizatorul emisiunii: Prof.univ.dr. H.C. Ioan Pop De Popa

Prof.univ. dr. H.C. Ioan Pop De Popa

Prof.univ. dr.doc. Leonida Gherasim

Prof.univ. dr. Constantin Ionescu-Târgoviște

Prof.univ. dr. Ion Țintoiu

Prof.univ. dr. Aurel Romila

Paginile 4 și 5

La Universitatea Spiru Haret

Exigența profesorilor, pregătirea studenților la examenul sesiunii de iarnă

Pagina 6

DEZBATERI FURTUNOASE PE TEXTE ȘI PRETEXTE

Judecat anticipat, după genericul sub care a fost prezentat oficial, recentul Seminar „Îmbunătățirea cadrului legislativ de organizare și funcționare a cooperăției în România” avea ambiții mari. Manifestarea ca atare era organizată sub egida, frecvent evocată și invocată, a Guvernului României, de către Ministerul pentru Întreprinderile Mici, Mijlocii și Cooperăție, cu participarea unor experți internaționali în domeniu, a unor reprezentanți ai Parlamentului (deputați din Comisia pentru privatizare), consilierii din ministerele Muncii și Agriculturii, conducători ai uniunilor cooperatiste existente astăzi în țară și ai proaspăt constituite Ligi pentru promovarea ideilor cooperatiste. Prezența celor peste 100 participanți în somptuoasa Sală „Nicolae Iorga” a Parlamentului României părea un veritabil congres, chemat să analizeze și să delibereze asupra unor probleme cu adânci implicații economice și sociale. Scopul esențial al reuniunii era „cristalizarea unei soluții optime, pentru a adopta o lege europeană, ca o părgăhie necesară a începutului de mileniu în promovarea cooperăției” și acest obiectiv a fost frecvent invocat de doamna ministru Silvia Ciomei și de subordonații săi din conducerea ministerului amintit. Care ministru organizator a întocmit și o amplă tematică pentru discuțiile proiectate, tematică referitoare la politica Guvernului privind dezvoltarea cooperăției în România, principiile și valorile cooperatiste, dezvoltarea cooperăției într-o economie globalizată, legislația cooperatistă în Uniunea Europeană și, drept corolar, îmbunătățirea cadrului legislativ privind organizarea și funcționarea cooperăției în România (aici accentul a căzut pe statutul de membru cooperatist, finanțarea societății cooperatiste, fuziunea, divizarea, dizolvarea și lichidarea societății cooperatiste, relația dintre stat și societatea cooperativă). În acest scop a fost difuzat și un documentar bogat, cuprinzând un proiect de structură a societății cooperatiste, cu statutul membrului cooperatist și cu alte componente, textul Recomandării privind promovarea cooperatizării, formulat în anul 2002 de Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, un proiect de Lege (cu 129 de articole) referitor la organizarea și funcționarea cooperăției, un tabel sintetic privind legislația societăților cooperatiste în țările candidate la U.E. și un tabel sintetic cu legislația societăților cooperatiste în țările U.E. A fost, de asemenea, difuzată o broșură cu referatul lui Hans-H. Münkner (unul dintre experții internaționali participanți la acest seminar), referat prezentat la Workshop-ul DSE/IFAD privind Programele pentru stimularea cooperării rurale și agricole în România, desfășurat la București între 28-31 octombrie 2002.

Dar întreg acest edificiu organizatoric a sfârșit, practic, într-un fiasco. Din cei aproximativ 25 de vorbitori, nimeni (cu excepția organizatorilor) nu s-a declarat mulțumit nici de debutul și nici de sfârșitul acestei reuniuni. Tensiunea discuțiilor a fost maximă, alunecând adesea în derizoriu, cu acuze de intenții dictatoriale din partea statului, de încălcare a proprietății private și, drept răspuns, cu imperative de părăsire a sălii. Și toate acestea nu din cauza complexității și „gingășiei” ideilor, în substanța cărora de multe ori nu s-a mai

ajuns, ci datorită opoziției ireconciliabile și a tonului uneori intolerant, specific deopotrivă celor două „tabere”. Prima „tabără”, să-i zicem progubernamentală, se revendica din dreptul Executivului de a interveni cu reglementări legale, inclusiv în domeniul cooperăției, pentru a spori eficiența economico-socială a fiecărui sector de activitate, dar și a economiei naționale și a vieții sociale în ansamblu. Chiar de aici apărea prima ruptură, în sensul că tabăra opoziționistă replica astfel: de vreme ce statul nu sprijină cooperăția, nici financiar și nici prin alte facilități, ce drept are el „să-i dicteze” reguli de conduită economică și socială? Prilej cu care au fost evidențiate situații dintre cele mai dramatice. Între care și faptul că, acum, volumul de credite pentru cooperăție este de zece ori mai mic decât în anul 1989. De unde și întrebarea nu lipsită de sens:

Seminarul Îmbunătățirea cadrului legislativ de organizare și funcționare a cooperăției în România

– Cu ce drept, așadar, să controleze statul un sector pe care nu-l ajută cu bani sau cu alte facilități?

– Cu dreptul și îndatorirea statului român de a avea o legislație europeană într-un domeniu cu un mare rol în dezvoltarea țării (crearea locurilor de muncă, crearea clasei de mijloc etc.), dar astăzi grav afectat de tranziția pe care o străbatem – replica pe dată doamna ministru Silvia Ciomei, moderatoarea reuniunii.

– Dar Ordonanța de urgență pe care Guvernul a și elaborat-o în această privință nu are caracter european; statele europene democratice adoptă legi, nu ordonanțe de urgență – interveneau opoziții, cerând ca proiectul de lege a cooperăției, aflat la Parlament, să-și urmeze cursul spre a fi adoptat ca atare, întrucât tocmai un asemenea document vine cu adevărat în sprijinul cooperăției.

Ajunși într-un asemenea punct, discuția aluneca pe dată în citarea (sau contestarea) unor prevederi concrete din amintitul proiect de lege, comparativ cu proiectul Ordonanței de Urgență a Guvernului, cu invocarea, pe de o parte, a unor hotărâri adoptate de Congresul Cooperăției de Consum sau de alte foruri democratice ale organismelor cooperatiste, iar pe de altă parte, cu sublinierea necesității unei strategii guvernamentale pe termen lung etc. Au fost frecvent invocate dreptul structurilor cooperatiste de a decide liber de patrimoniul lor și, prin revers, dreptul guvernamental de a controla felul cum sunt respectate legile țării în desfășurarea acestui proces. Un proces, de altminteri, foarte sensibil și contradictoriu, dacă ținem seama că un asemenea patrimoniu cumulează munca a milioane și milioane de cooperatori, dintre care astăzi nu mai există decât într-un număr foarte restrâns. Este oare drept, este legal ca „patronii” de astăzi ai cooperăției să se

îmbogățească pe seama muncii și sacrificiului acestor generații, prin vânzarea acestor active? – iată o întrebare frecvent invocată. Și nu numai de tabăra progubernamentală. Ci și de unii reprezentanți ai cooperățiilor județene. Un președinte de cooperăție din județul Constanța a declarat răspicat:

– În sistemul cooperatist au apărut anumite „cercuri conducătoare” care au marginalizat cooperatorii (din cei 12.000 de cooperatori din județul Constanța au rămas azi 2.000) și acum asemenea cercuri nu vor să împartă cu alții ceea ce și-au însușit personal. Bătaia este, deci, cine să pună mâna pe bogatul patrimoniu al cooperăției. Toți se luptă pentru a-și însuși spațiile de care dispune cooperăția. Dumneavoastră, Guvernul, ne iubiți pe noi, cooperatorii? Nu, și dumneavoastră iubiți tot patrimoniul nostru. De aceea vreți să-i eliminați pe acești

democratici” s-a presupus – și nu fără teme – a fi fost organizat însuși respectivul seminar). Nu ne putem pronunța - au subliniat reprezentanții Ligii – asupra problemelor lansate aici fără să avem un text care trebuie să fie examinat, mai întâi, în organismul pe care îl reprezentăm. Și, în definitiv, cum este bine să se reglementeze problemele cooperăției, prin ordonanțe de urgență sau prin lege? Noi credem că este bine să fie reglementate prin lege, pentru că o asemenea reglementare ar dobândi stabilitate și ar fi de mai largă cuprindere întrucât ar implica toate forțele politice ale țării și societatea civilă. Ca domeniu de bază al economiei, cooperăția solicită, pentru a fi optim reglementată, o dezbateră națională. Altminteri, o reglementare elaborată dintr-o singură perspectivă devine ușor contestabilă și perisabilă. Or, rolul seminarului actual noi credem că ar fi să elaboreze, pe baza propunerilor venite de jos în sus și nu invers, un asemenea proiect de lege care să fie supus unei largi dezbateri, inclusiv parlamentare. La obiectivul ministrului Silvia Ciomei că tocmai un asemenea obiectiv și-a propus și ministrul pe care-l conduce, dar că a întâmpinat opoziția neconstructivă a conducătorilor cooperăției din România, reprezentanții Ligii pentru promovarea ideilor cooperatiste s-au oferit ca tocmai acest organism nou înființat, care are în vedere principiile fundamentale ale cooperăției și nu măruntele dispute partizane, să medieze dialogul fertil între cele două „tabere”, până la realizarea unui consens. La observația unor „preopinienți” că un asemenea consens n-ar fi posibil în actuala etapă, reprezentanții Ligii au subliniat, pe bună dreptate, că el este posibil, cu condiția să se elaboreze, mai întâi, o lege cu caracter general a cooperăției, urmând ca pentru fiecare sector al acesteia să se definitiveze reglementări specifice. Altminteri, există riscul ca problematica proprie cooperăției să fie amestecată cu cea a întreprinderilor mici și mijlocii, tendință vizibilă și în structura actualului minister de profil, ceea ce ar complica lucrurile. Această poziție constructivă a Ligii a fost argumentată inclusiv prin faptul că și în activitatea internațională se tinde astăzi spre o diversitate legislativă și nu spre șablon unic, după cum au reliefat pe larg cei doi experți internaționali (francez și german), participanți la acest seminar. Cu o tradiție de peste un secol și cu o mișcare cooperatistă vie, dinamică, România nu are dreptul să se întoarcă la practica aplicării șablonelor din afară – au subliniat reprezentanții Ligii și, fapt semnificativ, cuvintele lor au fost printre foarte puținele intervenții însoțite de aplauzele tuturor celor prezenți.

Era primul semn că dialogul între „beligeranții” de față este posibil și că la capătul dialogului substanțial și de bună credință se află întotdeauna consensul. Desigur, există o artă și o știință a dialogului complementar și sublimat în consens, fără de această sinteză totul riscă să cadă în derizoriu, dar Ministerul pentru Întreprinderile Mici, Mijlocii și Cooperăție a declarat că posedă această însușire definitorie pentru orice structură guvernamentală. Important acum este s-o folosească unde, cum și când trebuie. Nu ca pretext, ci ca fundament democratic al oricărui proiect legislativ consacrat cooperăției.

Mihai IORDĂNESCU

PREMIU DE EXCELENȚĂ PENTRU EMISIUNILE TELEVIZIUNII ROMÂNIA DE MĂINE CONSACRATE OCROTIRII MEDIULUI realizate de Eugenia Grosu-Popescu

Marți, 14 ianuarie 2003, la Centrul de Presă al Societății Române de Radiodifuziune a avut loc festivitatea înmânării **Diplomelor de excelență** pentru cele mai reprezentative realizări din anul 2002 ale presei scrise și ale audiovizualului în domeniul protecției mediului.

La festivitate au participat primul ministru al Guvernului României, **Adrian Năstase**, ministrul apelor și protecției mediului, **Petru Lificiu**, președintele director-general al S.R.R., **Dragoș Șeuleanu**, ziarist, oameni politici ș.a. Radio România a transmis în direct întreaga festivitate.

Ministerul Apelor și Protecției Mediului a acordat premii de excelență și mențiuni speciale (40 la număr) jurnaliștilor care în anul 2002 au servit cauza protecției mediului înconjurător, în concordanță cu principiile care călăuzesc politica României în acest domeniu:

- Protecția mediului este o problemă prioritară nu doar pentru a ne alinia la acquis-ul comunitar, ci, în egală măsură, pentru sănătatea și dăinuirea noastră.
- Protecția mediului nu poate fi asigurată decât prin efortul nostru comun (rolul presei fiind un rol de primă linie).
- O bună pregătire a tinerilor jurnaliști pentru sănătatea mediului constituie garanția succesului.

La Televiziunea *România de Măine*, emisiunile consacrate acestui domeniu au fost realizate și difuzate în cadrul serialului „**Starea națiunii. România încotro?**”, remarcându-se, prin amploare și calitate, în promovarea Programului *România curată*, lansat de Ministerul Apelor și Protecției Mediului.

Diploma care atestă premiul de excelență a fost înmănată realizatoarei **Eugenia Grosu-Popescu**, de la Televiziunea *România de Măine*, de primul ministru **Adrian Năstase**, care i-a gratulat astfel și i-a felicitat pe toți cei 40 de redactori și realizatori din presa scrisă și din redacțiile audiovizuale.

Cartea și computerul

Prof. univ. dr. Ioan ȘERDEAN

(Urmare din numărul trecut)

Spuneam anterior (în articolul cu același titlu din numărul precedent al revistei *Opinia națională*) că actual cititului trece, uneori, peste limitele lui obișnuite, ajungând în domeniul metaforic. Extaziat de frumusețea unui tablou plastic, spunem nu doar că-l privim, ci că-l și citim. În dialogul intim cu o persoană afirmăm că-i citim în ochi.

Prin urmare, nu privim un tablou sau niște imagini plastice, nu dialogăm, în intimitate cu cineva ci, mult mai mult: citim un tablou, citim niște imagini plastice, citim pe față, în gând și în suflet. E, totuși, mult mai mult, incomparabil mai mult a citi decât a privi. Și ce e interesant de luat în seamă e că recurgem la figuri de stil nu „din sărăcie de cuvinte”, cum ar fi spus Lucian Blaga, referindu-se la copii, care fiind mai săraci în vorbe, creează metafore, ci din nevoia de a cuprinde în imagini rostite, prin vorbe alese, întreaga bogăție a unui demers intelectual de largă anvergură cum este lectura.

În fine, îndrăznim să ne apropiem de o asemenea temă, pentru că, așa cum ne sugerează titlul unei cărți tradusă din limba franceză, apărută cu aproape trei decenii în urmă, cititul este – nici mai mult nici mai puțin decât o artă. (Emil Faguet, *Arta de a citi*, Editura Albatros, București,

1973). Iar când e vorba de arta de citi credem că avem un argument în plus să fim cutezători. Cutezători cu un subiect ce te poartă într-o lume nemărginită, cum infinită e lumea cărții.

Receptarea mesajului scris reprezintă un demers cu încărcătură cognitivă, afectivă, estetică atât de mare, încât actual este considerat ca fiind cu mult deasupra multora din canalele prin care se difuzează cultura. Chiar mesajele transmise prin mijloacele ultramoderne ale societății computerizate fac „apel” la slovele scrise înregistrate prin cele mai sofisticate mijloace, transmise pe varii canale și recepționate prin nu mai puțin complicatul act al lecturii, al cititului. În societatea actuală, precum și în cea care va veni, lectura va însoți ființa umană, care nu se va putea lipsi de acest miracol al comunității.

De aceea, inițierea în tehnici ale activității intelectuale, care să permită prelungirea actului educațional prin efort propriu, pe tot parcursul vieții, apare ca un mod cert de rezolvare a contradicției dintre pregătirea profesională asigurată prin școală și nevoile reale ale societății, în fiecare moment al dezvoltării sale. În zilele noastre, expansiunea și perfecționarea metodelor și tehnicilor de muncă intelectuală constituie o verigă esențială a însuși procesului democratizării vieții sociale și culturale, a egalizării reale a șanselor din perspectiva integrării sociale

a tinerilor. Intensificarea folosirii acestor tehnici trebuie concepută, așadar, ca o parte a educației permanente, ca un filon al învățării continue, școlare și postșcolare, însușirea lor structurându-se prin modele adecvate, active în perioada școlărității, și perfecționându-se succesiv, până în anii vârșetei.

În rândul tehnicilor de muncă intelectuală dintre cele mai răspândite, la loc de frunte se situează, fără îndoială, activitatea cu cartea. Cu toată amploarea, fără precedent, pe care o cunoșc mijloacele audio-vizuale în difuzarea culturii, cartea a rămas și va rămâne unul dintre cele mai frecvente mijloace de autoinstruire, de formare a omului societății moderne. Mai mult decât oricare din tehnicile audio-vizuale prin care sunt vehiculate valorile culturii, lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile ce le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație; îndeamnă la introspecție, angajează valori formativ-educative, care își pun ampronta pe întregul comportament al cititorului.

Tocmai de aceea se consideră, pe bună dreptate, că cititul reprezintă unul dintre cele mai de preț instrumente ale activității intelectuale. El se află, neîndoind, printre cele mai răspândite și intense preocupări ale omului modern; cu atât mai mult cu cât, în epoca noastră, numărul exemplarelor de

cărți, ziare, reviste tipărite crește în progresie geometrică.

În ele sunt acumulate valori inestimabile ale experienței umane, ale revoluției științifice contemporane. „Cartea este o cameră de provizii ... dar este și un instrument de lucru (...). Ea trebuie să fie, în același timp, un compendium, un syllabus sau carte de laborator și un manual de exerciții”. (E. Blanchard, *Cercetarea în pedagogie*, 1972, p. 237).

A învăța să înveți, prin intermediul lecturii, înseamnă, în primul rând, a învăța să folosești cartea, începând cu studiul textelor din manualele școlare și din cursurile universitare. „Există o adevărată prăpastie între a ști să citești și a ști să înveți, să exploatezi lectura, adică să te slujești cum trebuie, de acest mijloc specific care este textul tipărit” (B. Schwartz, *Educația mâine*, 1976, p. 183).

O constatare cu tentă de concluzie parțială sugerează necesitatea formării și cultivării în mod sistematic a unor comportamente de a studia, de a lucra texte pentru a le înțelege multiplele lor valențe. Este vorba, cum se poate constata, de un complex de capacități și deprinderi cu caracter generalizator, de mare valoare operațională și instrumentală, a căror formare și cultivare se întinde, cum spuneam, nu doar pe perioada școlărității, ci pe cuprinsul întregii vieți.

Cartea universitară la îndemâna studenților

Punct de desfacere în sediul central al Universității *Spiru Haret* din Str. Ion Ghica nr.13.

24 Ianuarie 1859

(Continuare din pag. 1)

Actul de la 24 ianuarie 1859 a avut un rol decisiv în procesul de modernizare a țării, pe toate planurile: administrativ, politic, militar, cultural, economic etc. În legătură cu evoluția statului după Unire au existat ample dispute în rândul clasei politice și a oamenilor de cultură. Unii – mai ales cei din cercul „Junimea”, din rândul cărora s-au remarcat Titu Maiorescu, P.P. Carp, Iacob Negruzzi – s-au pronunțat pentru o evoluție lentă, organică a întregului ansamblu politic, statal, împotriva „formelor fără fond”. Alții – cunoscuți sub numele de liberali-radicali, în frunte cu Ion C. Brătianu, C.A. Rosetti, Nicolae Golescu – au apreciat că numai preluând legislația și instituțiile cele mai avansate existente pe plan european, România putea să progreseze rapid, micșorând într-un interval de timp cât mai scurt decalajul care o despărțea de țările dezvoltate. Din confruntarea celor două curente a rezultat o dinamică accentuată a vieții economice, politice și culturale, o accelerare a proceselor de modernizare, cu consecințe benefice pentru întreaga societate.

Istoria nu oferă soluții practice, dar cunoașterea ei permite desprinderea unor concluzii pentru acțiunile contemporane. Spre exemplu, din experiența dobândită cu prilejul fătării

actului de la 24 ianuarie 1859 se pot reliefa învățămintele valabile pentru ziua de astăzi. Unul dintre acestea este necesitatea înțelegerii momentului istoric și valorificarea lui în interesul general al națiunii române. La mijlocul secolului al XIX-lea problema centrală era aceea de a se constitui state naționale. În fapt, România modernă s-a făturiat aproape simultan cu alte state europene - Italia, Germania, Grecia, Belgia etc. Acum, la începutul secolului al XXI-lea, în prim plan se află realizarea Uniunii Europene, care să cuprindă toate statele continentului. În clasa noastră politică are datoria să acționeze în sensul integrării europene, pentru a contribui la creșterea patrimoniului material și spiritual al continentului pe care trăim. Cunoscând experiența trecutului, fiind conștienți de propriile noastre valori și de apartenența la lumea civilizată, putem depăși lesne inhibițiile și un anume sentiment de inferioritate pe care vor unii să ni-l inoculeze. Un popor care a dat lumii pe Decebal, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Alexandru Ioan Cuza, pe Dimitrie Cantemir, Nicolae Milescu – Spătarul, Mihai Eminescu, Nicolae Iorga, Henri Coandă, George Enescu trebuie să fie mândru de trecutul său și să privească plin de încredere viitorul său.

Redescoperind publicistica eminesciană Actualitatea unui tezaur de învățăminte

(Continuare din pag. 1)

Și mai departe, în același articol, pe care-l redăm în ortografia timpului, Mihai Eminescu remarcă unele erori ale teoriei clasice de sorginte liberală:

„Teoria economică a liberului schimb spune, precum se știe, că balanța comercială, adică proporția dintre exportul și importul unei țări, e ceva ce nici nu merită a fi relevat, ceva ce n-are nevoie de-a fi observat și îngrijit de către economia politică a statului pentru cauza că un excedent al importului asupra exportului trebuie în scurt timp să se echilibreze de la sine...”

Cu profunzimea extraordinară a gândirii sale, Eminescu combate, ca un adevărat profesionist, în continuare, teoria liberală:

„Se înțelege că excedentul importului asupra exportului trebuie să se echilibreze, – dar cum? și cu ce mijloace? Abstracție făcând de la balanța nefavorabilă, cauzată prin împrejurări excepționale, precum o rea recoltă, care se poate întâmpla în orice stat și cari într-adevăr se echilibrează în curând prin urcarea exportului, vom considera numai cazurile acelor în care exportul rămâne în mod permanent îndărătul importului an de an. Aici vom descoperi că echilibrarea balanței comerciale nu se poate face prin schimb de valori egale, ci numai prin contractarea de datorii”.

Referindu-se la datoria externă, care în astfel de cazuri se acumulează an de an, Mihai Eminescu ajunge la o concluzie de o stringentă actualitate, comună inclusiv zilelor noastre, respectiv că această datorie „e în realitate mijlocul prin care economia unui popor, strivită de-o puternică concurență străină, e pusă în starea de-a consuma ani întregi mai mult decât produce și de-a se bucura după teoria liberului schimb de foloasele ieftinătății piețelor străine atât de mult până ce prin această ieftinătate ajunge la faliment”.

Iar cumulara acestei datorii, spune Eminescu, cu o clarviziune demnă de toată admirația, „nu poate ținea înfinit; există o limită a creditului economiei oricărui popor față de străinătatea la care ajungând, străinătatea nu mai face credit țării îndatorate sau i-l face cu condiții din ce în ce mai grele. Dar până s-ajungă o țară de-a-și slei cu totul creditul în străinătate, până ce cursul efectelor și acțiunilor ei s-ajungă a scădea atât încât să nu se mai poată impune piețelor saturate decât cu mari pierderi, până atunci experiența ne

învață că e prea puțină ca o țară să cumpere ani îndelungați din străinătate, de cum îi vinde și că nu poate echilibra balanța nefavorabilă decât prin datorii din ce în ce mai mari”.

Fervent susținător al curentului protecționist al epocii, alături de P. S. Aurelian, D.P. Marțian, M. Kogălniceanu și A.D. Xenopol, Mihai Eminescu critică în articolul său unele neîmpliniri din teoria părintelui liberului schimb, utilizând un stil elegant, pe măsura uriașului său intelect:

„Ciudat că Adam Smith, care a căutat să răstoarne teoria balanței comerciale, găsește, totuși, că balanța între consumațiunea și producțiunea unui popor e foarte importantă pentru economia lui. Nu vedea că aceasta nu era decât tot vechea teorie a balanței comerciale sub o formă nouă. Ucenicii săi ulteriori și cei care l-au anosit n-au știut să prețuiască această învățătură a maestrului”.

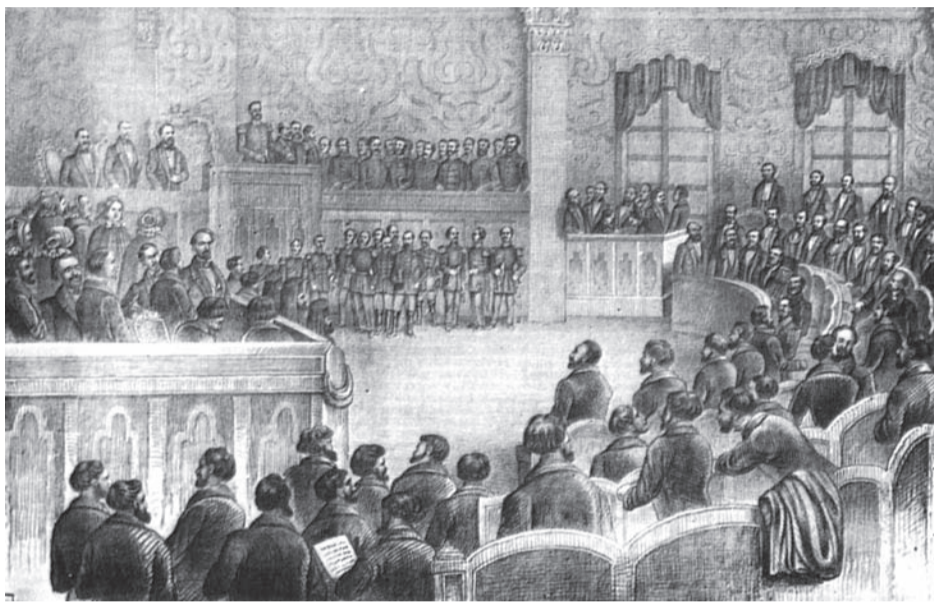
Geniul lui Eminescu însă merge și mai departe cu analiza consecințelor dezechilibrului cronic al balanței comerciale, depășind sfera economicului și pătrunzând în domeniul implicațiilor politice ale acestui fenomen negativ:

„Înțelegând bine însemnătatea balanței comerciale pentru comerțul internațional, ne convingem că din relațiile de schimb dintre deosebitele state rezultă proporțiile de puteri economice dintre ele și că nepunându-se nici o limită jocului acestor puteri, statul, economicște mai slab, e în pericol de a cădea într-o durabilă dependență economică de concurentul său mai puternic. Teoria balanței comerciale e așadar pe deplin valabilă pentru independența și înflorirea statelor naționale. Ea n-a putut fi slăbită și tăgăduită decât într-o epocă în care conștiința individualității oricărui stat, conștiința că interesele colectivității statului sunt superioare intereselor naționale a fost înlăturată prin abstracțiuni cosmopolite și individualiste”.

O astfel de abordare frontală a problematicii balanței comerciale în publicistica eminesciană își avea rădăcini puternice în realitatea vieții economice românești din ultimul sfert de veac al secolului al XIX-lea, când timp de peste 20 de ani, între 1877 și 1899, balanța comercială a României, cu o singură excepție în anul 1890, înregistrează solduri cronice deficitare, după ce din 1859 până în 1876 soldurile, an de an, fuseseră excedentare.

Ianuarie 1862. În ziua deschiderii primei Adunări Legislative a României, bucurăstii aclamă pe principele Al. I. Cuza, la trecerea sa pe Podul Mogoșoaia, spre sediul Adunării (gravură contemporană)

Ceremonia deschiderii lucrărilor Adunării în februarie 1860 (linogravură de C. Danieliș)

Între anii 1900-1915, soldul balanței comerciale a fost timp de 13 ani excedentar și numai 3 ani deficitar, pentru ca în următorii 25 de ani, între 1919-1944, ani plini de dificultăți după crearea statului unitar, apoi trecând prin marea criză din 1929-1933 și prin al doilea război mondial, România să reușească, totuși, să aibă un sold excedentar al balanței comerciale în 19 ani și numai în 6 ani deficitar. Să-și fi adus contribuția meritorie la aceste rezultate remarcabile continuatorii gândirii economice a lui Mihai Eminescu, marii profesori din prima jumătate de secol XX: Ion N. Angelescu, Emil Costinescu, Virgil Madgearu, Gheorghe Tașcă, Mihail Manoilescu, Victor Slăvescu, Ion Răducanu, Victor Bădulescu, Mitiță Constantinescu și Nicolae Georgescu-Roegen? Răspunsul este categoric afirmativ, mărturie stând abordările teoretice și pragmatice ale acestora.

Cea de-a doua jumătate a secolului al XX-lea, din punct de vedere al evoluției soldului balanței comerciale, se caracterizează prin trei etape semnificative. Prima, între anii 1950-

1980, când din 31 de ani un număr de 25 de ani soldul a fost negativ, cumulând 5.476 milioane de dolari, în timp ce în 6 ani de sold excedentar cumulul s-a situat la 432 milioane de dolari. A doua etapă, între anii 1981-1989, înregistrează solduri excedentare an de an, totalizând cumulul, în cei 9 ani, suma de 13.925 milioane de dolari. În schimb, a treia etapă, între anii 1990-1999, se situează la polul opus, în ultimul deceniu înregistrându-se an de an deficite în balanța comercială care, cumulate, au atins impresionanta sumă de aproximativ 20 miliarde de dolari (19.825 milioane de dolari).

Dacă mai adăugăm și faptul că în numai doi ani, 2000-2001 și 10 luni pe 2002, acest sold negativ cumulul a mai crescut cu circa 8 miliarde de dolari, rezultă că ne aflăm într-adevăr într-o situație care ne duce cu gândul la preocupările lui MIHAI EMINESCU cu 120 de ani în urmă legate de balanța comercială și consecințele unui îndelungat sold negativ al acesteia. Iată de ce considerăm gândirea lui Eminescu actuală și azi, căci așa cum spunea eruditul Nicolae IORGA: „Nu este nimic mai trist ca un economist să nu știe istorie”.

DINCOLO DE ZÂMBETUL SATISFACȚIEI

Zâmbetul perpetuu al d-nei Ecaterina Andronescu, ministrul Educației și Cercetării, tinde să intre în istoria imaginilor publice ca un simbol al satisfacției vărtos împlinite, al deplinei mulțumiri de sine. Înainte sau după fiecare confruntare, cu sindicatele, cu autorii sau editorii manualelor alternative, cu educatorii disponibili și, mai cu seamă, cu camerele de luat vederi, d-na ministru aruncă de fiecare dată spre eternitate arhicunoscutul său zâmbet de satisfacție. Cine-ar putea bănuși că tocmai un asemenea simbol al bucuriei împlinite ar putea să-i joace o teribilă festă?

Și totuși, „minunea” s-a produs într-o conferință de presă, când d-na ministru a încercat să răspundă numeroaselor, insistentele, „răutăcioaselor” întrebări despre starea învățământului în limba română din comunitatea românilor din Ungaria. Era după ce d-na ministru efectuase o vizită la comunitatea românilor din Gyula, între care și la renumitul Liceu „Nicolae Bălcescu”, unde limba română se studiază cu statut de ... limbă străină. De ce această nedreptate antieuropeană, d-nă ministru? Cum se explică faptul că în România, învățământul în limba exclusiv maghiară se desfășoară fără nici o opreliște, la toate nivelurile, că etnicii unguri de aici beneficiază de o discriminare pozitivă împinsă până la alungarea românilor din școli, iar în Ungaria, comunitatea românilor, atâta câtă a mai rămas în urma intensului proces de denaționalizare la care este supusă, nu beneficiază nici cel puțin de un învățământ preșcolar garantat? De ce acest tratament foarte diferențiat în cele două țări, d-nă ministru?

La toate aceste întrebări, și la alte asemenea, d-na ministru a răspuns, mai întâi, prin binecunoscutul său zâmbet „în

scurtul timp cât am stat la Gyula n-am observat ...”; „Din discuția cu cei câțiva interlocutori n-am reușit ...”; „Din câte mi-am putut da seama acolo, nu știu să ...”. Dar, stimată doamnă ministru, tocmai această titlatură vă obligă să cunoașteți anticipat cel puțin datele esențiale ale nivelului educațional propriu uneia sau alteia dintre comunitățile de români. Cum adică, abia după ce ați ajuns la Gyula ați aflat despre discriminările de acolo, de multă vreme cunoscute întregii Europe? Noi credem că v-ați deplasat în Ungaria nu ca turistă, ci ca factor oficial, pentru ca să mai îndreptați câte ceva din strămbătățile de acolo, bazate pe refuzul autorităților de a asigura accesul egal și liber al tuturor cetățenilor Ungariei la știința de carte. De unde această scuză a domniei voastre, după care românii din Ungaria au drepturile pe care și le revendică (așa-zicând, pe care le merită), fără legătură cu răspunderea statului român? De ce uitați, d-nă ministru, că „legitimația de maghiar” este o emanție a guvernului de la Budapesta, că statul ungar se implică obsesiv și amenințător în destinul fiecărui ungar de pretutindeni? Oare statul român să nu-și mai merite atributul de finitoriu? Iar un ministru român să nu mai fie un exponent, ci doar un factor clientelar, fără destin și fără istorie?

Tocmai gravitatea acestor întrebări a făcut ca obișnuitul zâmbet al d-nei ministru să ia înălțimea unui rictus lugubru, la amintita conferință de presă. Și e păcat. Pentru că tinerețea, mai cu seamă cea spirituală, se definește, în primul rând, prin sinceritatea luminoasă cu ea însăși.

Mihai IORDĂNESCU

Zaharia Stancu – poetul

Conf.univ.dr. Sultana CRAIA

Reprezentativ în conștiința publică a vremii sale, mai ales ca prozator și publicist, Zaharia Stancu a fost și un poet de valoare, mai puțin vizibil însă pentru contemporani și posteritate. Cu prilejul centenarului nașterii sale (1902-2002), s-au auzit voci care se întrebau: cine a fost mai mare, prozatorul sau poetul? Și cele mai multe susțineau a doua variantă. Lucrurile acestea nu sunt perfect măsurabile, dar este cert că nu este nevoie de o punere în balanță. Cele două fețe aparțin aceluiași om, foarte complex și contradictoriu.

Cert este că, după debutul liric în „Adevărul literar și artistic”, în volumul din 1927, *Poeme simple*, apărut în colecția „Cartea vremii”, în care publicaseră deja Lucian Blaga, Adrian Maniu, Vasile Voiculescu, Ion Pillat – ilustră companie – Pompiliu Constantinescu, E. Lovinescu, Perpessiciu îi primesc foarte bine creația poetică, observând „nuanța fantezistă”, erotismul luminos, grația impresionistă. Este, ca adevărat, o poezie proaspătă, senină, vârsta lirică dintâi, pentru care este emblematică perechea infantilă, legată de o iubire ingenuă, centru al unei lumi primăvăratice și diafane, un Paradis al candorilor care nu presimt nici un pericol. Poemele izvorăsc dintr-o stare de grație și sunt populate de făpturi delicate. Domină sentimentul euforic, solar, expresiv. Poezia acestei perioade se înscrie într-un registru tradiționalist, cu accente moderniste și se impunea criticii literare ca o promisiune, de vreme ce cartea de debut a și fost premiată de Societatea Scriitorilor Români.

În pofida succesului, următorul volum de versuri apare abia după 12 ani, în 1939. Se numește *Clopotul de aur* și ilustrează maturitatea lirică a unui poet, care a părăsit Paradisul și s-a răzvrătit. A descoperit Moartea, Timpul, Drama. Îl frământă neliniștii existențiale de factură „argheziană”, își descoperă un anume titanism revoltat, respinge cu brutalitate lumea în care înfloriseră începuturile lirice:

„Dar eu

imi părăsesc livezile cu rod

Pentru meleaguri cu frunzișuri sterpe

ucid o mierlă și mângâi un șarpe

și-mi zvârl cununa-naltă-a frunții în glod

Mi-am spart cu-o piatră fluierul de-alint

Cu viersul lui să nu mă mai înșel”.

Noua atitudine a poetului zbu-ciumat, nefurând bucuria calmă și adoptând poza „psalmistului” lui

Arghezi marchează și volumul *Pomul roșu* din 1940, ca și pe cel din anul următor, *larba fiarelor*. Copilul de altădată a devenit un tânăr „crâncen pe toți, pe toate” și mai ales „pe propria făptură”, un însingurat care nu mai speră în nici o mântuire. Și totuși, aceasta îi este dată. Într-un poem-mărturie, reprezentativ pentru trăirile acestei perioade („Calea Lactee și-a despletit cozile”), se produce împăcarea cu lumea, cuprinderea acesteia într-o cunoaștere-iubire, o redescoperire a Paradisului din altă perspectivă:

„Toate zidurile subțiri, subțiri

Norii, jerbe de trandafir

Dacă aș fi pus mâna pe un toiag ar fi înverzit,

Ar fi crescut fără rădăcini, fără ploaie, fără lumină,

Și-ar fi înflorit

Cine? Cine fusese înainte de vină,

De nu văzusem nimic, de nu auzisem nimic?”

Vindecarea nu este definitivă, dar etapa traversată în aventura interioară îi va schimba viziunea. După tăcerea lirică de doisprezece ani, vocea poetului se face auzită la intervale mici. În 1944 apare volumul *Anii de fum*, în care confesiunea devine elegiacă și nostalgică. Vremea copilăriei este evocată melancolic, adolescența și prima tinerețe sunt retrăite ca delir al simțurilor aprinse de pasiuni, iar natura este „simțită” intens. Poemul-lemnă este *Bunavestire*, veritabilă biografie simbolică, încheind o altă vârstă, urmată de o lungă tăcere. E rândul prozatorului, al publicistului și al omului de acțiune. Proza, după marele succes al romanului *Descult* (1948), absoarbe disponibilitatea creatorului de literatură. Este altă lume, nu însă cu totul străină de structura poetului. Poezia inundă, pe unele secvențe, universul romanelor, cu aceeași deschidere spre metafizic, oniric, interogație, reflecție obsesivă. În fond, lirismul meditativ și litania interogativă conferă singularitate romancierului într-o epocă a realismului fixat pe problematica socială.

Abia în 1970 Zaharia Stancu, acum sexagenar și aflat în culmea gloriei, se întoarce la poezie. Volumul care deschide seria scrierilor poetice de senectute se numește *Cântec șoptit*. Energiile s-au domolit și se instalează o viziune elegiac-nostalgică, deseori cu accente tragice. Este tot o lirică de factură confesivă, interogativă, tot mai evident obsedată de sentimentul amurgului, de ideea zădărnici, de „marea trecere”. Simte nevoia să scrie mult pe aceste teme, cu un timbru care devine specific creației din urmă: *Sabia timpului* (1972), *Poeme cu lună* (1973). Își aștepta sfârșitul cu o anumite resemnare, deși fusese un luptător toată viața. Înțelegea că moartea face parte dintr-o infinită reluare de cicluri, își retrăia experiențele ca un „om în amurg”, ascultând „cântece de moarte”. Compune acum o lirică în acorduri de recviem, cu puține accente patetice. Într-o *Romanță naivă* scrie:

„Struguri albaștri. Toamnă și brumă

Vinul în butii e acrișor

Sunt încă flămând după viață

Dar totuși trag nădejde să mor”.

Dacă poezia de tinerețe este inserabilă în curentul tradiționalist contaminat de modernism, cu forme și idei prezente și la alți congeneri, lirica maturității, ca și aceea a ultimei vârste a creației sunt profund originale, puternice și memorabile, dând măsura unei personalități puternice, tragice și contradictorii.

La Televiziunea România de Măine

O prestigioasă emisiune

cu participarea:

Prof. univ. dr. doc. Leonida Gherasim, membru de onoare al Academiei Române, șeful Clinicii de Cardiologie a Spitalului Municipal – București, **prof. univ. dr. Constantin Ionescu – Târgoviște**, șeful Clinicii de Diabet, Nutriție și Boli Metabolice, director al Institutului „Nicolae Paulescu”, **general prof. univ. dr. Ion Țintoiu**, șeful Clinicii de Cardiologie Intervențională a Centrului de Boli Cardiovasculare al Armatei, București, și **prof. univ. dr. Aurel Romila**, șeful Clinicii de Psihiatrie nr. 9 de la Spitalul „Alex. Obregia”.

Prof. univ. dr. H. C. Ioan Pop De Popa: Mi-aș permite să-l rog pe domnul profesor Leonida Gherasim, binecunoscută personalitate în problemele de prevenție a bolilor cardiovasculare, să ne spună din experiența domniei sale, ce înțelege prin „factorii de risc”

Prof. univ. dr. doc. Leonida Gherasim (șeful Clinicii de Cardiologie a Spitalului Universitar București, membru de onoare al Academiei Române): Este interesant că termenul de „factori de risc”, apărut în urmă cu 30-40 de ani, a rezultat din studiile de urmărire a persoanelor sănătoase, la societățile de asigurări. Atunci s-a observat că... anumite grupe de populație fac mai frecvent boli cardiovasculare. Termenul de „factori de risc” a avut o evoluție strălucită, pentru că studiile ulterioare au arătat că el a fost bine ales, că definește anumite caracteristici clinice ale unei persoane, anumite date biologice de laborator sau anumite elemente ale modului de viață care favorizează apariția bolilor cardiovasculare, sau le determină gravitatea. Primul dintre factorii de risc identificat a produce explozia de boli cardiovasculare în lumea modernă a fost hipertensiunea arterială. Ulterior, s-a văzut că fumatul reprezintă un element major, indiferent de vârstă, dar mai ales la populația tânără; mai apoi s-a văzut că anumite modificări biologice ale grăsimilor din sânge... ceea ce se cheamă „dislipidemie” se asociază în special cu cardiopatia ischemică, cu boala cardiacă ischemică în toate formele sale. În sfârșit, au fost identificați numeroși alți factori de risc: unii considerați majori, alții de importanță mai mică; unii considerați nemodificabili și alții modificabili (de exemplu: unul din factorii de risc major nemodificabili este vârsta, de asemenea sexul masculin sau feminin). Tot nemodificată este probabil și ereditatea. Dar majoritatea factorilor de risc despre care se discută astăzi sunt factori modificabili: nivelul tensiunii arteriale, concentrația grăsimilor în sânge, nivelul glicemiei (care s-a dovedit a fi, ulterior, un factor de risc major), greutatea corporală, fumatul, stresul. Dacă ar fi să ierarhizăm – și ultima ierarhizare a fost făcută relativ recent – am spune că sunt cinci factori de risc major: hipertensiunea arterială, fumatul, dislipidemia, ereditatea cardiovasculară precoce patologică (când boala apare la vârste tinere – sub 55 de ani la bărbați sau 65 de ani la femei) și unii factori genetici; dar marea majoritate sunt factori modificabili. Important este și faptul că acești factori se asociază între ei: obezitatea se asociază cu diabetul, diabetul se asociază cu hipertensiunea, grăsimile crescute se asociază cu fumatul, astfel încât însumarea lor realizează un risc global, adică un risc amplu, mult mai mare decât pentru fiecare factor individual în parte. Aprecierea acestui risc global preocupă astăzi medicina. Să vorbim și despre măsurile de prevenire: dacă anumite categorii de persoane au un risc înalt (de exemplu cei care au diabet sau au peste 3 factori de risc, au un risc de 20% de a dezvolta o boală cardiovasculară în următorii 10 ani), există și un așa zis „risc mediu” și „risc foarte scăzut”. Ar mai fi o problemă cu factorii de risc: în ce măsură controlul acestor factori de risc scade morbiditatea, scade mortalitatea prin afecțiuni cardiovasculare. Studiile de cercetare pe termen lung, studiile epidemiologice arată că țările care au aplicat astfel de programe (vorbesc de SUA, Suedia, Danemarca, Finlanda, Anglia) și-au scăzut vizibil morbiditatea și mortalitatea de cauză cardiovasculară; există medicamente care controlează acești factori de risc: s-a văzut că, de exemplu, persoane care își fac tratamentul corect al lipidelor serice își scad riscul de infarct. Astfel încât concepția aceasta a factorilor de risc și mai ales a controlului lor și a prevenirii instalării lor reprezintă unul dintre câștigurile de bază ale cardiologiei moderne.

(Urmează imagini video, interviuri pe stradă care arată greșeli de alimentație, existența unor stiluri de viață „cu risc”).

Prof. univ. dr. Constantin Ionescu-Târgoviște: Interesant micul film care a fost redat, care vine după expunerea factorilor de risc, așa frumos făcută de prof. Gherasim și care subliniază un lucru foarte important: în primul rând, oamenii cunosc foarte puțin ce înseamnă o alimentație sănătoasă. Bolile la care ne referim, bolile cardiovasculare, care într-adevăr au explodat în secolul nostru (secolul nostru fiind cel care a trecut, de fapt), preocupă lumea științifică internațională și s-a pus problema care este cauza, totuși, profundă a acestor suferințe. Factorii de risc enumerați, așa cum au fost descriși, sunt unii neinfluențabili, alții influențabili. Și dintre factorii influențabili cred că cel mai important, de departe, este factorul alimentar, întrucât el operează de mai multe ori pe zi, în general de 3 ori pe zi, așa cum s-au exprimat unii dintre cei intervievați, și contează foarte mult ce introduci în această „mașină”, organismul uman, acum, întrucât ceea ce introduci în organismul uman nu

Realizatorul emisiunii: Prof. univ. dr. H.C. Ioan Pop De Popa

corespunde de multe ori cu nevoia organismului, ci corespunde de foarte multe ori cu două lucruri importante care s-au modificat în epoca noastră: cu posibilitățile – mari sau mici – pe care familia respectivă le are pentru a investi în alimentație. La cei care dispun de foarte mulți bani „investiția” depinde nu de necesitatea organismului, ci de plăcerea de a mânca, pe de o parte, și de tentația față de produsele noi, foarte numeroase, care apar pe piață și care de cele mai multe ori, ambalate foarte frumos, conțin prea multe calorii, sunt rafinate; deci alimente bogat calorice se consumă în cantități destul de mari, peste nevoile organismului, întrucât ele sunt utilizate ocazional între mese, de foarte multe ori, și ele modifică nefavorabil metabolismul organismului. Asta explică și de ce cele trei

modificat foarte mult față de alimentația noastră tradițională în care se mânca dimineața, la prânz și seara masă gătită; acum s-a modificat foarte profund prin alimentația zisă „stradală”, cu fast-food-uri, cu lanțuri de unități care distribuie cantități foarte mari de alimente nefolosite în trecut și care, în prezent, sunt utilizate în grabă mare. Ați văzut că unii dintre cei intervievați chiar spuneau că alocă foarte puțin timp pentru că mănâncă foarte repede. Când mănânci repede nu-ți dai seama cât consumi și nu-ți dai seama când ai trecut din categoria de persoană normoponderală în cea de persoană supraponderală pentru că această trecere de multe ori nu se observă. Acesta este motivul pentru care trebuie o atenție deosebită și cred că fiecare persoană adultă ar

mult mai mică, probabil nu numai datorită tipului de alimentație, dar cu siguranță că tipul de alimentație bazat pe legume și fructe predominant este cel care contribuie la scăderea dislipidemiei, la scăderea obezității, la controlul tensiunii și al altor factori de risc cu care alimentația se asociază.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Domnule profesor Târgoviște, ce părere aveți despre alimentația intelectualului, a muncitorului fizic, dacă există vreo deosebire, înțelegând faptul că intelectualii, spre exemplu, consumă mai mulți hidrați de carbon, întrucât au nevoie de o alimentație care se consumă foarte repede, fără rezidii, și propus de activitatea intelectuală, iar muncitorul fizic are nevoie mai mult de carne, de grăsimi și de substanțe care se digeră mult mai greu și în timp, oferindu-le posibilitatea să dezvolte un efort susținut în activitatea lor fizică.

Prof. univ. dr. Constantin Ionescu - Târgoviște: E o problemă, sigur, care probabil că va mai fi abordată, aici, cea a sedentarismului general al populației actuale. Gradul de activitate fizică și muncile foarte consumatoare de energie au diminuat foarte mult și în agricultură, și în industrie, și în transport. Îmi aduc aminte, într-una din emisiunile difuzate chiar pe acest post s-a spus că, în copilărie, Irina Loghin mergea la școală 7 km – dus, 7 km – întors. Acest lucru se întâmpla în foarte multe sate, aceste distanțe erau parcurse și era un efort fizic care se făcea și azi nu se mai face. Cred că este una din problemele mari, pe lângă excesul alimentar, scăderea gradului de activitate fizică, și acestea merg convergent una cu alta. Sigur că sunt persoane care prestează o activitate fizică, care consumă mai multă energie și, evident, ele pot consuma cantități mai mari de alimente pentru că acestea se vor cheltui în procesul de activitate fizică. Intelectualul, însă, care este sedentar prin definiție, consumând alimente mai rafinate, pe lângă deficitul care se pot realiza o dată cu ele, deficitul date de faptul că alimentele rafinate conțin mai puține vitamine, mai puține oligoelemente și săruri minerale, cred că intelectualul ar trebui să recurgă mai mult la acea dietă „mediteraneană” despre care vorbea dl. profesor Gherasim, și anume legume, fructe în cantități mari, alimente proaspete în general, dar alimente rafinate cât mai puține, carne și derivate, ouă, lactate în cantități care sunt prevăzute de normele – să zicem – de alimentație. Cred că noi avem un foarte bun indicator – și-l repet – cântarul. Dacă ne vom cântări în fiecare zi și vom constata un câștig în greutate, trebuie să fim foarte atenți cu alimentația și cu activitatea fizică – mănâncăm mai puțin sau ne mișcăm mai mult.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Vă mulțumesc. Îmi revine o sarcină ingrată, aceea de a dezbate problema celui mai periculos factor de risc, și anume... fumatul. Tutunul sau nicotiana tabacum se folosește astăzi sub formă de priză, țigară, foi, pipă și alte modalități de utilizare. Frecvența foarte mare în trecut era la bărbați. Acum a ajuns, practic, să se egalizeze procentul de fumători între bărbați și femei și nenorocirea cea mai mare e că au început tinerii și chiar copiii să utilizeze acest drog, fiindcă în fond este un drog. Nicotina conținută în tutun este deosebit de toxică: 6 g de substanță activă omorâ un om în câteva ore. Dacă punem, spre exemplu, 7 sau 8 picături de soluție de extract de nicotină pe limba unui cal, acesta decedează în câteva ore. Nicotina este spasmogenă, strâmtoarează lumenul vaselor și încetinește irigarea organelor vitale, cum ar fi creierul, miocardul, rinichii, ficatul ș.a.m.d., ceea ce poate să ducă la accidente vasculare cerebrale, poate să ducă la infarct miocardic ș.a.m.d. Un fumător care consumă 1 pachet de țigări pe zi este candidat, de 10 ori mai mare decât alții, în producerea infarctului de miocard. Pe de altă parte, la nivelul plămânilor fumatul produce cancerul pulmonar. Țigara când arde produce cam 3.000 de factori toxici care au fost determinați de școala americană, iar gradele care se produc la nivelul unde arde țigara produc monoxid de carbon care se fixează pe globulele roșii și nu le mai părăsește 40 de zile, timp cât trăiește globula roșie respectivă. Urmare a acestui fapt, se formează carboxihemoglobina care nu mai permite fixarea oxigenului pe hemoglobină și, urmare a acestui fapt, individul trăiește în permanență într-o foame de oxigen. Dovadă tegumentele care sunt impregnate chiar cu o culoare ușor roșiatică. Hărtia care arde în timpul fumatului produce gudroane, nuclele ciclopentano-perhidrofenantrenice care sunt puternic cancerigene. Între 100 de persoane care au fost depistate cu cancer pulmonar cca 90 sunt foști fumători.

(Continuare în pag. 5)

S.O.S. INIMIA! FACTORI DE RISC

mari boli legate de alimentație – obezitatea, diabetul și dislipidemiile – se întâlnesc foarte, foarte frecvent în populația generală. O statistică făcută recent la Urziceni, care nu este un oraș foarte mare, are caracteristici și de rural și de urban, a arătat că la populația investigată, mai mult de jumătate, are greutatea mai mare decât cea recomandabilă, iar persoanele care sunt obeze depășesc 30% din populația studiată. Și aceasta în ciuda faptului că multe persoane se confruntă cu venituri foarte mici. Or, s-a constatat, mai mult în alte țări dar și la noi cred că fenomenul se înregistrează: te poți alimenta hipercaloric recurgând la niște alimente ieftine (de fapt pâinea este foarte accesibilă ca preț, cartofii la fel, fasolea la fel, carnea grasă cu cât este mai grasă cu atât este mai ieftină și este consumată în cantități mai mari). Iată deci că poți câștiga în greutate fără să ai foarte mulți bani și așa se explică de ce o mare parte din populație este supraponderală. Or, excesul ponderal merge mână în mână cu diabetul care, iată, și el a crescut de la 2% cât era la jumătatea secolului trecut până la aproximativ 10% în momentul de față, iar în SUA, în Senatul SUA s-a atras atenția că dacă „trend”-ul, tendința actuală, de creștere a diabetului zaharat nu va fi oprită – și n-a putut fi oprită în ultimele două decenii – jumătate din populația SUA va fi diabetică în anul 2050.

Aceasta ne pune pe gânduri și pe noi, diabetul este unul din factorii mari, importanți de risc cardiovascular, la care s-a referit și prof. Gherasim înainte. În fine, dislipidemiile au fost cercetate și ele: creșterea lipidelor plasmatiche în sânge (colesterolul, trigliceridele) se întâlnește la aproximativ 1/5 din populație (cam la 20% din populație), ceea ce face ca asocierea acestor factori de risc să conducă la o alterare precoce a vaselor de sânge, care, în final ajunge fie la cardiologie, la serviciile medicale, fie la serviciile de chirurgie cardiovasculară. Iată de ce cred că un lucru foarte important ar trebui să fie acela al cunoașterii. Prima temă: ce înseamnă o alimentație sănătoasă. Pentru că alimentația actuală s-a

trebui să aibă un cântar și acesta să fie un indicator principal al condiției alimentare.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Domnule profesor, dacă îmi permiteți, foarte mulți bolnavi care vin la cabinet să fie consultați îmi pun întrebarea: De unde apare colesterolul, de unde apar trigliceridele și ce implicații au, practic, asupra evoluției bolilor cardiovasculare?

Prof. univ. dr. Constantin Ionescu-Târgoviște: Sigur că există o componentă ereditară (sunt persoane predispușe pentru a dezvolta aceste tulburări, dar din păcate posibilitățile de a identifica aceste persoane nu există). Dar predispoziția aceasta nu iese la iveală decât în condițiile în care consumul alimentar este defectuos și nu numai lipidele pot fi de vină, ci și glucidele rafinate, zahărul este unul din produsele artificiale care au apărut la începutul secolului trecut și al cărui consum a crescut de nivelul sutelor de tone pe fiecare comunitate mică. Al doilea lucru sunt grăsimile din alimentație, dintre care unele sunt vizibile (carnea grasă și smântâna, untul, sunt vizibile) dar foarte multe produse, chiar cele comercializate și, mă rog, alimentația stradală oferă lipidele ascuse în conținutul produselor naturale sau chiar artificiale, așa cum ele au fost concepute, în compoziția lor. Aceasta este motivul pentru care este foarte greu să poți identifica alimentele foarte sănătoase.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Domnul academician Gherasim dorește să completeze problematica...

Prof. univ. dr. Leonida Gherasim: În populație, circula termenul de alimentație de tip „occidental” și alimentație de tip „mediteranean”. Alimentația de tip „mediteranean” este o alimentație bogată în legume, fructe și, parțial, în făinoase. Pe când alimentația de tip anglo-saxon, care a fost o alimentație modernă, era bogată în grăsimi și furniza peste 30% din totalul caloric. Or, s-a văzut că populațiile care au tipul de alimentație bogat în legume și fructe, adică populația de tip mediteranean, au o incidență a bolilor cardiovasculare

● **Termenul „factor de risc” definește anumite caracteristici clinice, date biologice sau elemente ale modului de viață care favorizează apariția bolilor cardiovasculare.** ● **Primul factor de risc în lumea modernă este hipertensiunea arterială.** ● **Fumatul reprezintă un factor major de risc, mai ales la populația tânără.** ● **Există cinci factori de risc major: hipertensiunea arterială, fumatul, dislipidemia, ereditatea cardiovasculară precoce patologică și unii factori genetici.** ● **Un secret al longevității: alimentație sănătoasă.** ● **Excesul ponderal merge mână în mână cu diabetul care a crescut de la 2% (jumătatea secolului trecut) la cca 10% astăzi și posibil la 50% în anul 2050.** ● **Când mănânci repede nu-ți dai seama cât consumi și când ai și devenit persoană supraponderală.** ● **Alimentația bogată în legume și fructe previn bolile cardiovasculare; grăsimile ca și sedentarismul – dimpotrivă!** ● **Un fumător care consumă un pachet de țigări pe zi este candidat, de 10 ori mai mare decât alții, în producerea infarctului de miocard.** ● **În plus, fumatul produce cancerul pulmonar. Dintre 100 de persoane care au fost depistate cu cancer pulmonar, circa 90 sunt foști fumători.** ● **Măsura este lucrul cel mai important în folosirea alcoolului. Efectul dăunător al alcoolului începe de la 40 g în sus pentru femei, iar la bărbați de la 80 g de alcool pe zi.**

(Urmare din pag. 4)

Vă rog, trageți concluzia de rigoare din această problemă. Pe de altă parte, nicotina are un efect dezastruos asupra măduvei formatoare de elemente figurate, și anume inhibă formarea celulelor mastocite, care produc, la rândul lor, substanțele heparinoide ce mențin fluiditatea sângelui, ca acesta să circule în vasele cele mai mici, în capilare, fără probleme. Or, inhibând aceste celule, se produce așa numitul **sludge - syndrome** sau sindromul de înnoire prin care se îngroșă – folosesc termenul acesta ca să-l înțelegă lumea – se îngroșă sângele și, practic, apar microtromboze și tromboze care astupă vasele esențiale care irigă creierul, inima, rinichii, ficatul ș.a.m.d. Sigur că în aceste condiții – ce efect are fumatul asupra inimii: crește tensiunea arterială despre care a vorbit dl. prof. Gherasim aici, crește pulsul, cresc, practic, tulburările de ritm cardiac care sunt deosebit de neplăcute și aș putea spune că la mine la Policlinica FOBAC („Fundatia pentru Ocrotirea Bolnavilor cu Afecțiuni Cardiovasculare”) aproape 35% din bolnavi vin cu tulburări de ritm cardiac: tahicardii, bradicardii, extrasistolii supraventriculare, ventriculare, aritmii de toate felurile, pe care le diagnosticăm cu ajutorul mijloacelor pe care le are Policlinica la ora actuală (holterele, electrocardiograma ș.a.m.d.). Este o altă problemă importantă și anume fumatul la femei. Am spus că s-a ajuns, practic, aproape la egalizarea procentului între bărbați și femei, dacă nu cumva au depășit, într-o oarecare măsură statistic, bărbații. La femeile care fumează apare insuficiență coronariană, apare menopauza mult mai repede, au avorturi mai frecvente, nașteri premature și ceea ce este mai neplăcut, caracterul splendid (să-i spunem așa) al sexului frumos începe să se modifice, în sensul apariției așa-numitului hirsutism (creșterea părului pe antebrațe, pe față), dând un aspect, neplăcut, pe lângă modificarea, caracteristică, a vocii. Fumatul este primar, atunci când îl folosește individul fumător, dar există și fumatul secundar sau „pasiv”, pe care în mod nevinovat îl „folosesc”, să-i zicem așa, cei care locuiesc în aceeași încăpăre cu fumătorul respectiv, inhalând fumul odată consumat în plămâni bolnavului respectiv, care este mult mai toxic decât fumul primar. Gândiți-vă, vă rog, că mulți dintre dv, fumătorii, intoxicați în acest mod colegii de birou, intoxicați copiii din familiile dv, ș.a.m.d. Pentru acest motiv, lupta, la ora actuală, împotriva fumatului se duce în toată lumea. În 23 decembrie anul 2002 a intrat și la noi în țară în vigoare Legea anti-fumat. Eu v-aș sfătui, pe cei care aveți voință, fiindcă toată problema este numai de voință, să abizeți de acest toxic care este deosebit de periculos pentru organismul uman. Vă mulțumesc. În continuare are cuvântul dl. prof.univ.dr. Ion Țintoiu care se va referi la alți factori de risc, cum ar fi: alcoolul, cafeaua sau sedentarismul. Aveți cuvântul:

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Mulțumesc dle. profesor, sunt onorat să particip la o discuție la care creatorul chirurgiei cardiace românești moderne își pune problema factorilor de risc și a bolilor cardiovasculare. Domnia sa știe foarte bine cum arată coronara aceluia care are factori de risc, a celui care n-are factori de risc, încât capitolul este foarte amplu. Mulțumesc pentru că m-a invitat la această discuție realmente interesantă, ea nu este în preocuparea noastră, noi fiind, cam toți de aici, practicieni, deci cei care ne lovim de părțile cele mai grele ale bolilor cardiovasculare, ale infarcturilor acute, ale blocurilor atrioventriculare, ale afecțiunilor coronariene, congenitale ș.a.m.d., încât îmi permit, la rugămintea d-lui prof. Pop De Popa să vorbesc despre ceva care este și frumos, este și urât. Este vorba despre alcool. Cine dintre noi nu cunoaște această – să-i zicem – parte bună a lucrurilor sau să-i zicem parte rea a lucrurilor. Ea este folosită de peste 4000 de ani, cam de când omul a început să vorbească, să mănânce și să bea. Este interesant că inițial a fost considerat unul dintre medicamentele epocii respective, chiar mentorul nostru, Hipocrat, ne spune foarte clar că vinul alb este foarte bun în bolile pulmonare (deci când pacientul are hemoptizie), iar cel roșu este foarte bun pentru a-ți face poftă de mâncare... și a putea acumula factori de risc. Îmi înțelegi gluma. Acum, fiind destul de duplicitară acțiunea alcoolului asupra bolilor cardiovasculare m-am tot gândit cu ce să încep: să încep cu părțile negative sau să încep cu părțile pozitive, pentru că, din fericire, acestea este proprietatea cea mai importantă a alcoolului. Și m-am hotărât să încep, totuși, cu cele negative, ca să înțelegem clar, că **măsura** este lucrul cel mai important în folosirea alcoolului. În

administrarea de alcool sunt esențiale: cantitatea de alcool, calitatea alcoolului, frecvența ingerării lui, durata (în timp) și bineînțeles dieta și ceilalți factori agravanți.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Și concentrația

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Și concentrația. Voi reveni imediat pentru că lucrurile sunt foarte simple. Cel puțin așa arată „trialurile” (trial-urile), studii pe care eu le-am căutat inclusiv în „Congresul american” din septembrie 2002 al Asociației Americane de Cardiologie (AHACC). Este foarte simplu. Efectul dăunător începe pentru femei de la 40 g în sus, iar la bărbați de la 80 g de alcool pe zi – deasupra. Aceste efecte care sunt realmente negative și o

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Ceea ce este enorm. Așa spun canoanele.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Domnule profesor, dacă îmi permiteți o întrebare pragmatică: în emisiunea asta cred că foarte mulți șoferi, foarte multă lume care este controlată de organele de circulație, nu-i așa, ar dori să știe cam până la ce limită se poate consuma alcoolul, sau mai bine să consume băuturi fără alcool. Știind că între 0 și 0,4g apar tulburări în statică, în reacția rapidă sau întârziată, între 0,8 și 1,5 apare beția cu tulburări de echilibru, vedere dublă etc.

Și între 1,8 și 5g la litru apare coma alcoolică, ce poate fi finalizată prin deces. Ce părere aveți

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Exact! Domnule profesor, lăsați-mă să spun totuși despre efectele pozitive ale alcoolului, vă rog frumos!

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Vă rog spuneți, spuneți!

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Am studiat și am găsit peste 100 de studii, cel puțin, în ultimii doi ani, care pomenesc despre aceste efecte benefice ale alcoolului. Unul dintre ele cuprinde o randomizare a acestor trial-uri, a acestor studii, cel mai mare are 123.000 de cazuri studiate, iar cel mai mic are 11.200 de cazuri studiate. Dar ce arată aceste trial-uri? Că la o doză potrivită de alcool, pe care eu mi – am notat – aici: vin – 750 ml/zi, de la 150 până la 750 ml/zi, dar vedeți că în literatură e trecut invers, 700 spre 150, și bere 750 ml, reduc mortalitatea în bolile cardiovasculare. Este fenomenul tipic francezesc pe care îl știm cu toții, este paradoxul francezesc în care infarctul miocardic a scăzut.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Și la vârstnici, 50 de g de țarie, luat de 2-3 ori pe săptămână este benefică, încât lumea să rețină această treabă!

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Și mai am ceva foarte frumos aici: mecanismele sunt multe, dar 1g de alcool poate să ducă la diminuarea factorilor de risc, cei dislipidemic, despre care vorbeam noi până acum, chiar procesul inflamator se diminuează în cadrul folosirii de alcool. Consumul de alcool reduce mortalitatea și complicațiile bolilor cardiovasculare chiar la diabetici, această patologie pe care o știm și ne este teamă de ea.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Vă mulțumim, domnule profesor. Aș dori ca domnul profesor Romila să se refere la problemele de stress, de agresiune psiho-socială, nevroze și droguri.

Prof. univ. dr. Aurel Romila: În primul rând pentru populație aș vrea să spun că nu sunt un extraterestru la masa cardiologilor pentru că lumea spune adeseori „din toată inima” și acest „din toată inima” pe care îl spune lumea se referă de fapt la afectivitate, la emoție, la ceea ce conduce automatul cardiac. Așa că este o influență apreciată de toată lumea că factorii emoționali sunt favorizanți sau distructivi pentru bolile de inimă. Acesta este un lucru. Al doilea: toți factorii de care am vorbit astăzi, aici, sunt precedați de un selector psihic. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că funcția psihică este organizată într-o personalitate. Și o personalitate are libertatea să aleagă sau să nu aleagă – deci toți acești factori poate că sunt cunoscuți de toată lumea, prin educația intensă care, totuși, se face, însă personalitățile care au contact cu acești factori nu sunt aceleași. Unii sunt mai tari, alții sunt mai slabi. Al treilea lucru: ar trebui spus că dintre factorii care preced și care dau substanță stress-ului actual nu trebuie uitați factorii sociali, politici și aceștia se răsfrâng în aspectele psihologice. Lipsa casei, lipsa banilor, lipsa serviciului, conflictele, agresivitatea, toate acestea duc de la conflictele exterioare la un conflict interior, care, cum știe tot omul, „te roade”, nu mai dormi, te macină, duci lupte imaginare; toate acestea nu știi că sunt boli, crezi că sunt sufletul tău care se agită, dar toate lucrurile se pot întinde în timp și dau nevroze... Deci este bine să luăm un contact cu un psihiatru, cu un psiholog pentru aceste nevroze. Al patrulea lucru și ultimul: sunt două segmente care mă frământă acum, două segmente de populație. Unul este segmentul de populație după 40 de ani, când se pune problema unei pensionări precoce pentru că lumea nu mai e primită la serviciu și desigur că un om în situația aceasta, care este deja minat de tensiune, de aritmii, de bolile cardiace poate vedea cum boala lui se agravează în aceste condiții. Al doilea este segmentul tineretului, elevii din ciclul doi și al studenților, dar mai puțin s-a constatat al studenților – care sunt extrem de atrași în adolescență de curiozitatea de a cunoaște drogurile, aceste paradisiuri artificiale, importate, fără îndoială – dar ce nu s-a importat la noi?! – și care devin o boală a tineretului și care pot fi anticamera viitoarelor distrugerii și cardiace. Vă mulțumesc.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Vă mulțumesc și eu; după debaterile pe care le – ați audiat, se pune întrebarea: este important să se procedeze la controlul preventiv, sau nu? Personal – și cred că sunteți în asentimentul meu – cred că bolnavii care sunt asimptomatici, peste 35 de ani, este bine să facă un control la 12 luni, cei care sunt simptomatici în efort, e bine să facă control la 6 luni de zile, iar cei care sunt simptomatici în repaus, cel puțin o dată la 2-3 luni dacă nu lunar. Încât e bine de reținut: Casele de Asigurări de Sănătate vor introduce acest sistem și vor obliga oamenii să – și facă acest control preventiv întrucât mulți nu știu, practic, că sunt purtătorii unor afecțiuni cardiovasculare.

să vedeți ce urmează după aceea, se explică simplu, pentru că alcoolul este întâi și întâi o substanță foarte toxică; el produce asupra mușchiului cardiac o fibroză interstițială, adică înlocuiește celula mobilă, frumoasă, a contracției cardiace, cu un țesut de necontractie, cicatrizant, care, practic, în cele din urmă sfârșește prin a dezvolta o insuficiență cardiacă. Pe acest fond consumul exagerat de alcool dă și tulburări de ritm, dă moarte subită. Nu mai trec peste partea „microscopie electronică” ce arată un lucru important: arată o necroză de celulă miocardică. Dar pornind de la acest lucru trebuie să încep cu cel mai rău, adică: cardiomiopia dilatativă de etiologie alcoolică. Este o boală foarte severă, este practic incurabilă sau poate este curabilă numai prin transplant cardiac, care știm cu toții ce presupune și care se datorește, nu în totalitate, consumului de alcool. Este încă discutabil dacă etiologia cardiomiopatiei dilatative, deci cauza acestei boli este dată de alcool sau nu, dar studiile arată că alcoolul este un foarte important factor de distrucție miocardică. Efectele celelalte sunt – în consumul exagerat – diminuarea contractilității, producerea tulburărilor de ritm, a aritmiilor extrasistolice, a fibrilațiilor atriale. Pe acest context se încadrează așa-zisa „inimă de vacanță” în care uneori se depășește consumul de alcool. Și atunci noi, cei care mai folosim alcoolul și cei care ne urmăresc se întâmplă să avem niște tulburări de ritm, unele dintre ele însă, foarte severe. Mai trec foarte ușor, foarte pe scurt, peste elementele de hipertensiune pe care le creează alcoolul, mai ales cel cu volum mare, berea, vinul ș.a.m.d. La un hipertensiv contează, pentru că accentuează gradul de hipertensiune. Poate să apară, uneori, și o durere precordială (această durere precordială nefiind, ea coronariană, anginoasă pe care noi anginoșii o știm foarte bine), ci este expresia unei microcitolize miocardice. Este și confirmată, pentru că apar enzimele de distrucție miocardică ușor crescute în această perioadă. Factorii de risc pentru un alcoolism sever: se spune că nu trebuie să depășești 3 litri de vin pe zi. Ceea ce este imens...
Prof. univ. dr. Pop De Popa: Enorm!

dumneavoastră, mai ales că sunteți și în Centrul de Cardiologie al Armatei și toate aceste organe depind de dvs.

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Acum părerea mea este foarte simplă: cel care se află la volan nu trebuie să bea alcool. Nici o concentrație nu este permisibilă pentru că rezistența la alcool este un factor variabil. Poți răspunde exagerat la o concentrație mică de alcool. Părerea mea este că alcoolul nu trebuie consumat în timpul cât ești la volan. Și acum dacă tot m-ați lăsat, domnule profesor, îngăduiți-mi să spun câteva lucruri despre efectele benefice ale alcoolului, pentru că ele se pare că sunt o realitate.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Domnule profesor, astea le cam știm toți...eu zic, hai să trecem la cafea! Dacă sunteți de acord.

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Cafeaua am folosit-o și noi înainte de a intra în emisiune...

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Și o folosim!

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Cum știți că o folosim cu toții dimineța pentru superba ei calitate de a ne trezi, de fapt este o substanță care tahicardizează, care crește puțin debitul cardiac, care ameliorează puțin circulația cerebrală, a fost descoperită...

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Descoperită în Abisinia de niște oi!

Prof. univ. dr. Ion Țintoiu: Exact! De niște oi, în Abisinia, dar toți o folosim, unii dintre noi, poate cei care suntem cu probleme de boli cardiovasculare, folosim mai mult pe cea decofeinizată, pentru că vinul fără alcool nu știu să se fi descoperit, dar cafeaua fără cafeină știu că s-a descoperit.

Prof. univ. dr. Pop De Popa: Dacă îmi permiteți, cafeaua turcească este cea mai periculoasă dintre toate, adică extractul total, și de asemenea ness-cafe-ul; cappuccino, filtrul și cafeaua decofeinizată parcă sunt ceva mai blânde ca efect și pot să fie consumate, dar ce este foarte important: la femei consumul exagerat de cafea produce osteoporoză.

SOCIETATEA SUB LUPĂ DE LA „MALAXA” LA „FAUR S.A.”

Prof.univ.dr. Nicolae RADU,
decanul Facultății de Sociologie-Psihologie,
Antoaneta DAICU (RĂDUCAN), studentă anul I

Întreprinderea „Malaxa” a luat ființă în 1921, fondatorul fiind Nicolae Malaxa, inginer la CFR Iași. Inițial activitatea ei s-a desfășurat în ateliere mobile pe cale ferată și în spații închiriate. Abia în ianuarie 1923 are o firmă ce va face epocă: „Fabrica Românească de Mașini și Ateliere de Reparat Locomotive și Vagoane, ing. Malaxa and Co”, iar în 1928 primește și autorizația de funcționare sub denumirea de „Fabrica de Locomotive Nicolae Malaxa S.A.R.” și începe să se extindă rapid, producția se diversifică și se introduc noi tehnologii. La sfârșitul anilor '30, întreprinderea este singura din țară capabilă să execute toate tipurile de vehicule ferroviare. Lui Nicolae Malaxa îi revine meritul de a fi aliniat întreprinderea la nivelul tehnologic al Europei Centrale. Mai mult, „Malaxa” este prima întreprindere din toată Europa capabilă să producă tuburi de oțel fără sudură; aici se produc și piese de artilerie (inclusiv muniții).

După naționalizarea din 11 iunie 1948, din Concernul „Malaxa” se desprind unitățile: Uzina de țevi „Republica” București și Uzina „6 Martie” Zărnești; succesoarea Uzinei „Malaxa” a rămas Întreprinderea „23 August”, care și-a schimbat denumirea iarși în 1990. Din 1990 și până azi se numește S.C. „Faur S.A.”.

Politica de industrializare masivă, specifică perioadei comuniste, a făcut din „23 August” o mare întreprindere, cu cca 25.000 de angajați, mare parte din ei navetiști, oameni de prisos în satele cooperativizate.

După 1989, „23 August” a trebuit să facă față asaltului „pieței libere”. „Nepregătită pentru schimbare, întreprinderea a improvisat adaptarea”, prin reorientarea activității și redimensionarea personalului angajat. În 1990 au fost disponibilizați 2.992 muncitori. Parte din ei au plecat de bunăvoie, fiind membri ai „vechii găzdi”, care nu au rezistat noilor cerințe

și s-au dovedit incapabili de a adapta (observația se referă la foștii oameni „cu putere”. De altfel, pe aceștia, foștii colegi de muncă îi hăituiu și puțini au rezistat, cei cu calități deosebite și-au găsit alte locuri de muncă. Noua orientare economică a fost realizarea unor produse care asigurau un profit imediat, ceea ce, pe termen mediu, a adâncit criza întreprinderii. A urmat „fragmentarea” întreprinderii: „Fabrica de Locomotive s-a axat pe reparații de tramvaie și boghiuri, Fabrica de Utilaje Complexe s-a adaptat mai repede noilor realități și a supraviețuit prin diversificarea exporturilor și prin extinderea fabricării pieselor de schimb, Fabrica de Motoare s-a axat pe afectată de noile schimbări și a trecut la diversificarea pieselor de schimb (pentru alte domenii), două mari societăți au luat ființă (ALSTHOM TRANSPORT și DIESELPROMFAUR), prin desprindere de S.C. FAUR S.A.

Am amintit faptul că în 1990, întreprinderea a disponibilizat 2.992 salariați, dar disponibilizările au continuat. Încă 653 în 1991 (pe lângă cei care au plecat din motive personale

sau prin pensionare), 611 în 1993, 400 în 1994, ca urmare a unei noi „fragmentări” a S.C. „FAUR S.A.”.

Totul se încheie cu apariția unor societăți private de sine stătătoare. Urmează o nouă restructurare în 1995 și alți 474 de salariați disponibilizați. În anii 1996-1997 sunt disponibilizați încă 1000 de salariați. Din 1997 au continuat concedierile în ritm alert și de la 17.282 de salariați (1990), societatea ajungând la 3.710 în 2002.

Destinul întreprinderii „Malaxa” pe un secol arată câteva lucruri de mare interes științific. Întreprinderea a început prin *inițiativa unui om*, ca majoritatea întreprinderilor specifice epocii industriale. Urmează o creștere lentă, și ea specifică acestui tip de dezvoltare, apoi una explozivă în perioada comunistă, până la nivelul de „mamut industrial” (1948-1989). Urmează o bruscă prăbușire, imposibil de oprit prin „reorientări”, „restructurări”, „reajustări” etc. Ce urmează? În măsura în care „reorientarea” atinge sfera inovației până la nivelul întreprinderilor similare, modernizate mai de mult, „FAUR” are un viitor asigurat, dacă „reorientarea” este de mare succes, atunci viitorul este nu numai asigurat, ci și „luminos”. Dacă „reorientarea” nu atinge sfera creației și eficienței, „trendul” negativ va continua.

Rămâne deschisă problema pusă cândva de Marx, dar și de alți economiști: întreprinderile noi (el se referea la cele specifice epocii

industriale) nu au apărut în vechile orașe medievale (se opuneau breslele, mentalitățile etc.), ci la marginea lor, fiind ulterior „inglobate” în perimetrul orașelor, din interese financiare. Fenomenul reapare și în cazul întreprinderilor postindustriale. Acestea au tendința de „a căuta oameni” și înaintează spre „campusuri universitare” și spre spații noi, neblockate de legi, reguli și mentalități.

Ulterior apar și aceste tendințe de a „disloca” vechile întreprinderi, așa cum procedaseră și acestea cu atelierele meșteșugărești.

Cele două epoci ale dezvoltării tehnologiei (cea industrială și cea postindustrială) par a se comporta similar, ce diferă este „obiectul dislocării” și nu „fenomenul dislocării”. Cerințele umane ale celor două epoci sunt însă fundamentale diferite. Ne vine greu să acceptăm ideea că o „întreprindere nouă”, aparținând „economiei noi”, postindustrialismului, poate apare oriunde și chiar pe „ruinele” celei vechi. Marele „capital vagabond” al „globaliștilor moderni” poate construi o „întreprindere nouă”; o poate transfera, conține etc. Ceea ce îl frânează nu este tehnica, ci oamenii, societățile, culturile. Acești factori sunt nu numai inerțiali, ci și dificil de „construit”, „transformat” etc.

De aici actualitatea ideii „societăților care învață”; „a școlii ca

vârf de lance al dezvoltării viitoare”, „a globalizării asincrone” etc. A. Töfler vorbea, încă înainte de 1970, de „socul viitorului” și de enclave ale trecutului și ale viitorului, și pe drept. Din această perspectivă, cel puțin o soluție depindea exclusiv de „FAUR” după decembrie 1989, și anume, cea care ar fi selectat managementul tehnic și economic din „enclavele viitorului”. Necăutând, sau negăsind nimic, Întreprinderea „FAUR” a fost „târâtă” înainte. Ea nu și-a ales deliberat și în cunoștință de cauză drumul pe care trebuia să meargă. A avut prea mulți oameni prinși în „enclavele trecutului”, iar pe cei din cele ale viitorului nu i-a cunoscut sau nu i-a putut utiliza.

Constatările de mai sus pun multe probleme ignorate de gândirea economică românească, dar ele sunt de neocolit. Modernizarea tehnologică este vitală, suprainstruirea școlară, singura bază posibilă a ei, comunitățile sătești, singura „zonă de așteptare” a unor procese macrosociale, pe mari intervale de timp etc. Și cineva trebuie să se gândească sistematic la aceste lucruri. N-a prea fost cazul până acum și nu trebuie să ne mire faptul că, în ciuda statisticilor optimiste, viața își vede de cursul ei, acumulând tensiune și suferințe umane pe care nici nu le mai sesizăm. Dar, despre drama „disponibilizaților”, a „oamenilor de prisos” apăruiți în masă după 1989 și la „FAUR” vom mai avea prilejul să vorbim.

Exigența profesorilor, pregătirea studenților la examenul sesiunii de iarnă

Febra examenelor din sesiunea de iarnă se resimte pretutindeni – în biblioteci, în sălile de lectură, în laboratoare, la consultații, marcând viața comunității universitare. Testele de verificare și evaluare a cunoștințelor au luat sfârșit și acum studenții se află la ora confruntării pregătirii lor cu exigențele dascălilor lor, a celor care au vegheat, etapă cu etapă, pas cu pas, perfecționarea actului instructiv-educativ.

Pentru a afla cum a fost pregătită și se desfășoară această sesiune, în numărul trecut am adresat mai multor cadre didactice următoarele întrebări:

1. Cum au fost concepute și, practic, structurate pregătirea, organizarea și desfășurarea acestei sesiuni de examene?
2. Este valorificată experiența acumulată până acum, diversificându-se, modernizându-se modalitățile de pregătire a studenților?
3. Există elemente calitativ noi în pregătirea studenților?
4. Care este mesajul transmis deopotrivă studenților, ca și dascălilor lor, în vederea obținerii unor rezultate pe măsura condițiilor create, a potențialului intelectual și de creativitate existent în universitate?

Publicăm în continuare răspunsurile primite.

■ Prof. univ. dr. Gheorghe PISTOL, decanul Facultății de Finanțe și Bănci

1. De la început trebuie să fac precizarea că Facultatea de Finanțe și Bănci este, ca instituție de învățământ distinctă, aflându-se în primul ei an de funcționare.

Pomind de la o asemenea particularitate, încă din prima sa ședință, Consiliul facultății a stabilit un set de măsuri concrete, practice, care să conducă la buna pregătire a studenților de la toate cele trei forme de învățământ. În timpul semestrului, s-au întreprins acțiuni privind organizarea corespunzătoare a sesiunii de examene și buna desfășurare. Astfel, de fiecare dată de învățământ și grupă de studiu se ocupă câte un cadru didactic, desemnat de Consiliul facultății, care a ținut și ține în permanență legătura cu studenții, se implică în rezolvarea problemelor pe care aceștia le ridică, urmărind buna desfășurare a procesului didactic. Personal, aproape zilnic iau legătura cu studenții, așa decanatul fiind permanent deslușit acestora.

Încă de la prima întâlnire cu studenții care frecventează cele trei forme de învățământ le-am adus la cunoștință exigențele corpului profesoral de a desfășura un proces de învățământ modern, dar și eficient, care să dea satisfacții, în primul rând lor, iar apoi și cadrelor didactice. Tot la această primă întâlnire, s-au adus la cunoștință conținutul programelor analitice, modalitățile de examinare, bibliografia necesară, aspectele principale sau specifice fiecărei discipline în parte. În timpul semestrului, am cerut titularilor de curs să pună un deosebit accent pe problemele practice ale disciplinei, să dea o mai mare importanță activității desfășurate la cursuri și la laboratoare.

■ Conf. univ. drd. Lucia MUREȘAN, decanul Facultății de Teatru

1. La Facultatea de Teatru, sesiunea de examene înseamnă o trecere în revistă a rezultatelor obținute de studenți în aceste luni de cursuri și lucrări practice, de distanța parcursă de fiecare de la un an la altul sau în cazul anului I de la admitere până la această primă sesiune.

De fiecare dată și cu fiecare student evoluția e alta, rezultatele se nuantează, influențate de calitățile studenților, de nivelul grupei și de atmosfera de lucru instaurată de profesorii noștri. Nici un examen nu seamănă cu cel de anul trecut sau cu cel mai vechi. Subiectele sunt mereu altele – personalitatea fiecărui viitor actor trebuie descoperită, înzestrată în fiecare semestru, cu tot ce înseamnă cultură de specialitate și performanță în specialitate. Alegem de fiecare dată segmentele de repertoriu care să le ofere studenților posibilitatea de autocunoaștere, uneori de depășire a ceea ce am descoperit în ei și aceste teme propuse în lucru sunt diferite de la o grupă la alta și de la un profesor la altul.

Desigur, este obligatoriu să trecem prin dramaturgia Renașterii, Comedia din Artă, dramaturgia clasică europeană, românească, scrierile contemporanilor, experiențele ultimelor decenii ce trebuie cunoscute.

În sfârșit, ne-am implicat direct în planificarea examenelor, astfel încât să existe efectiv timpul minim necesar recapitulării și sistematizării cunoștințelor căpătate în timpul semestrului și, în acest fel, obținerii rezultatelor scontate de fiecare student.

2. Facultatea ca atare nu are nici un fel de experiență în domeniu, fiind așa cum menționam mai înainte, în primul său an de funcționare. Am valorificat însă cât mai bine experiența cadrelor didactice, o experiență vastă, care a dat, în cele mai multe cazuri, rezultate bune și foarte bune. În acest sens, s-a asigurat un raport mai eficient între disciplinele obligatorii, opționale și facultative, între orele de prelegere și cele de seminarii, respectiv aplicații de laborator, au fost extinse numărul de consultații și discuții individuale, s-au accentuat discuțiile și analizele în cadrul seminariilor, s-a reușit acoperirea pentru toate disciplinele de examen cu sinteze pentru Internet. Desigur, exemplele ar putea continua.

3. Este normal ca în fiecare an să se încerce găsirea unor elemente noi pentru o mai bună pregătire a studenților. În acest sens, facultatea noastră beneficiază din plin de experiența pozitivă a celorlalte facultăți din cadrul universității, mai ales a celor economice. Fiind la început de drum, Consiliul facultății a considerat că este necesar să se pună un accent aparte pe următoarele grupe de probleme: asigurarea tuturor disciplinelor de examen cu cursuri și, acolo unde este cazul, cu lucrări

practice și de laborator, inclusiv acoperirea cursurilor cu sinteze pentru Internet; diversificarea formelor de predare și de seminarizare, urmărindu-se participarea studenților la discuții și analize, generalizarea consultațiilor și a discuțiilor individuale, dar și a lecțiilor de sinteză. De asemenea, acordăm toată atenția bunei organizării a sesiunilor științifice studențești și desfășurării corespunzătoare a cercurilor studențești.

4. În pragul primei lor sesiuni de examene, adresez studenților Facultății de Finanțe și Bănci îndemnul de a privi cu foarte multă seriozitate activitatea începută, un proces complex, care solicită multă muncă, multă seriozitate și la fel de multe renunțări.

Le transmit, cu această ocazie, că în facultatea pe care o conduc nu se va face nici un fel de rabat de la calitate, exigența cadrelor didactice va fi destul de ridicată, astfel încât, la sfârșitul sesiunii, atât studenții, cât și cadrele didactice, să aibă satisfacția lucrului bine făcut și să se bucure pe deplin de rezultatele muncii lor comune. Așa concepem noi procesul de învățământ și prima sesiune de examene a studenților facultății. Numai prin muncă, seriozitate, cultivate asiduu încă de pe băncile facultății, vor putea fi formați specialiști de înaltă, care să facă față competiției acerbe care îi așteaptă.

Coloșii mei, indiferent de gradul didactic pe care îl au, dar mai ales celor tineri, le solicit să fie exigenți, dar drept, exigenți care însă să-i preocupe în permanență și pe ei, astfel încât să constituie un model pentru studenții facultății.

spectacole: „Un tramvai numit dorință” și „Privește înapoi cu mânie”, care, alături de celelalte două, vor fi socotite examene de absolvență cu care studenții noștri își vor susține examenul de licență.

De asemenea, posibilitatea de a fi prezenți în programele tvRM – postul de televiziune al Fundației României de Mâine – este o premieră în învățământul artistic din țara noastră. Am participat cu studenții din anii II și IV la atelierele studențești în cadrul programelor postului de televiziune. Totodată, ni se pare relevant faptul că studenții noștri au fost prezenți în programele de sărbători. De altfel, spectacolele jucate în lunile noiembrie și decembrie au fost înregistrate de profesioniștii tvRM și transmise pe post în vacanța studențească.

4. Noi toți, profesori și studenți, am fost fericiți că munca noastră poate fi văzută, evaluată și că avem condiții excepționale de pregătire, oportunități la nivelul marilor universități europene. Suntem conștienți că toate acestea vor impulsiona creativitatea întregii echipe a facultății noastre – profesori și studenți – și vor atrage tineri pasionați de teatru, tineri talentați.

Universitatea noastră oferă tot ce-și pot dori. În mesajul către studenți și către dascălii lor nu poate fi altul decât de a onora și pune în valoare cât mai eficient acest potențial oferit cu generozitate.

■ Prof. univ. dr. Gheorghe MANOLESCU, prodecan al Facultății de Marketing și Comerț Exterior

1. Pregătirea sesiunii a fost asigurată pe parcursul semestrului, prin realizarea unor cursuri la care s-au asociat predarea și dezbaterile unor probleme, prin orientarea discursului spre aspectele esențiale și înțelegerea conceptelor și raționamentelor De asemenea, seminariile au pus accent pe problemele practice, concrete, centrate pe utilizarea metodelor și instrumentelor adecvate situațiilor diverse.

În timpul semestrului s-au utilizat testările periodice ale pregătirii studenților, inițindu-se, adesea, dialogul cu studenții referitor la metodologia predării și seminarizării.

Pentru toate disciplinele au fost asigurate manuale, note de curs și, de regulă, caiete cu aplicații.

În organizarea sesiunii s-au luat în considerare afectarea perioadei de timp necesară pregătirii, elaborarea din vreme a subiectelor și utilizarea, în funcție de caracterul disciplinei, a grilelor și/sau subiectelor discursive, combinându-se aspectele teoretice cu cele aplicative (probleme).

Au fost constituite echipele de cadre didactice pentru fiecare disciplină, formate din titularul de curs și 1-2 asistenți.

Desfășurarea examenelor are loc în săli astfel distribuite încât, să se asigure o ambianță

adecvată și o urmărire corectă a realizării activității de examinare. Adesea s-a combinat examinarea scrisă cu cea orală, luându-se în considerare, în evaluarea pregătirii, și participarea studenților la seminarii.

2. Evident, pregătirea studenților s-a realizat prin îmbunătățirea, an de an, a procesului de învățământ, sub următoarele aspecte:

a) adecvarea metodelor de predare și seminarizare la cerințele și nevoile studenților;

b) creșterea autonomiei și libertății studenților în modul de pregătire, în utilizarea bibliografiei, în exprimarea ideilor etc.;

c) adecvarea orelor de consultații, în sensul centrării acestora pe problemele esențiale, definitorii înțelegerii conținutului disciplinei;

d) orientarea cunoștințelor predate spre posibilitățile de aplicare, de instrumentare și operaționalizare, în sensul asigurării înțelegerii utilizării acestora;

e) constituirea unui portofoliu „informatizat” de cursuri, accesibil pentru studenți în rețeaua informatică a universității.

3. Dincolo de aspectele discursive și instructive ale procesului de învățământ, pe parcursul anilor au fost utilizate modalități de implicare directă a studenților în „construcția” dinamică a procesului de învățământ, prin

proceduri interactive și participative, studenții devenind operatori de cunoștințe, prin referatele modularizate elaborate (module pe grupe de studenți), prin proiectele realizate vizând aspecte concrete, prin participarea studenților la sesiunile științifice, prin implicarea studenților în realizarea unor proiecte de cercetare alături de cadrele didactice, prin participarea studenților la mese rotunde, dezbateri etc., dar și prin implicarea acestora în procesul marketingului operațional (sondaje, anchete, cercetări de produs etc.).

4. Între baza materială și tehnică de care dispune Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, îmbunătățită an de an, și evoluția pregătirii studenților, a rezultatelor obținute de către aceștia se evidențiază o relație pozitivă, de potențial.

În acest sens, cred că atât studenții noștri, cât și corpul didactic au valorificat condițiile de care dispun, biblioteca, librăria proprie, rețeaua de Internet, mijloacele audio-video ale universității fiind din plin utilizate de către studenți și dascăli.

Că se poate face încă mai mult, devine un truism.

Dar ca la noi se poate realmente face și mai bine, mai creativ, mai eficient, toate acestea orientate spre nevoile și cerințele studenților, în sensul asigurării unui nivel de pregătire adecvat, competitiv și pragmatic. Succes tuturor!

Anchetă realizată de Adela DEAC

Teme noi în dezbaterile cercului științific studențesc de la Facultatea de Marketing și Comerț Exterior

Prof.univ.dr. Octavian BOTEZ,
asist.univ.drd. Mădălina SPĂNU

Cercul științific de la disciplina „Comerț internațional și politici comerciale”, de la **Facultatea de Marketing și Comerț Exterior**, a consacrat o dezbateri unei teme incitante, de o mare actualitate, la care au participat studenții anului III.

În acest cadru, s-au îmbinat cunoștințele teoretice cu rezultatele studiilor și investigațiilor efectuate în cadrul activității de cercetare științifică.

Cercul științific, în organizarea prof. univ. dr. Octavian Botez și asist. univ. drd. Mădălina Spănu, facilitează studenților:

- însușirea unor deprinderi performante în procesul de a analiza și sintetiza, în mod individual sau colectiv, probleme legate de elaborarea proiectelor pentru semestrele I și II și de susținerea comunicărilor la sesiunea științifică anuală, inclusiv a pregătirii lucrărilor de licență;
- câștigarea de experiență în participarea la dezbateri, unde punctele de vedere pot fi diferite și este nevoie de o argumentare consistentă;
- deschiderea unor noi orizonturi pe linia cercetării științifice și a formării unei culturi economice elevate, având la bază atât gândirea universală, dar mai ales cea românească;

• întărirea încrederii în frumusețea și viitorul profesiei alese, cu un larg și diversificat acces pe piețele internaționale;

• introducerea în utilizarea documentării din marile biblioteci ale Capitalei, ale instituțiilor și organismelor internaționale aparținând ONU, UE, SUA, Franței, Marii Britanii, Germaniei, Spaniei.

Cercul științific se desfășoară o dată pe lună, în acest an universitar punându-se accentul pe probleme ale relațiilor comerciale ale României cu țările Uniunii Europene, în contextul procesului de integrare economică, și cu țările europene riverane Dunării și Mării Negre, precum și pe participarea României la noua rundă de negocieri în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului.

Pomind de la acest ultim deziderat, în prima sesiune a cercului științific s-a dezbătut o temă de o deosebită importanță legată de teoria comerțului internațional. Ineditul a constat în evidențierea genialității gândirii economice a poetului național Mihai Eminescu, care a fost preocupat de probleme ale comerțului exterior românesc, ce-și păstrează permanent

actualitatea, cum ar fi: necesitatea echilibrului balanței comerciale sau a îmbunătățirii raportului de schimb, prin creșterea puterii de cumpărare a mărfurilor românești. De asemenea, a fost discutată și importanța contribuției profesorului Mihail Manoilescu la teoria protecționismului și a schimbului comercial internațional.

Idile de valoare ale profesorului Mihail Manoilescu, datând din anii '20 și '30 ai secolului XX, sunt importante pentru dezvoltarea României, la început de secol XXI, și, în special, a industriei și comerțului exterior. El susținea că orice concepție contrară, venită din afară sau de la noi, care înseamnă o deplasare a forțelor de producție spre industria mai puțin productivă echivalează, în fapt, cu reducerea capacității de cumpărare atât a populației, cât și a țării în ansamblul ei, în schimburile cu străinătatea. De aceea, se impun, în continuare, deplasări ale forțelor de producție spre industria de înaltă productivitate, ce reprezintă un câștig durabil și asigură României calea către o țară dezvoltată.

Dezbătând cu interes, cu pasiune chiar subiectul abordat, participanții la această primă și semnificativă reuniune a Cercului științific au considerat că este oportună aprofundarea aspectelor discutate, concluziile urmând a fi prezentate în sesiunea științifică anuală a studenților.

Prin noi, facultatea la tine acasă !

Programul

Televiziunii România de Măine (tvRM)

LUNI 27 ianuarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Drept penal (4)
- 11:05 Economie politică (21)
- 11:50 Bazele contabilității (14)
- 12:25 Bazele informaticii (2)
- 13:15 Istoria economică a României (1/1)
- 13:45 Muzică – promo
- 13:55 Promo
- 14:00 **Știri**, muzică, promo
- 14:30 Film documentar. Viața planetei. Marea
- 15:30 Program muzical
- 16:00 Film documentar. Cum să începem o afacere? (6)
- 16:30 **Litera și spiritul legii**. Emisiune de prof.univ.dr. Corneliu Turianu (r)
- 17:30 **Orizonturi economice**. Dezvoltarea durabilă a comerțului exterior. Invitați: prof.univ.dr. Gheorghe Zaman, membru corespondent al Academiei Române, Ștefan Oprea, prof.univ.dr. Octavian Botez. Realizator: prof.univ.dr. Constantin Mecu
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Ora melomanului**. Participă: Gabriela Ungureanu – pian, Ana Maria Beșteliu – canto clasic. Emisiune de Dumitru Cucu
- 20:30 Film documentar. George Apostu
- 21:00 **Fairplay**. Talk-show în direct pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici
- 22:30 **S.O.S. inima**. Emisiune de prof.dr.doc. H.C. Ioan Pop de Popa (r)
- 23:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

MARȚI 28 ianuarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Drept civil (7)
- 11:00 Drept roman (19)
- 11:25 Drept constituțional (7)
- 12:20 Istoria statului și dreptului român (8)
- 12:50 Istorie socială (2)
- 13:20 Folclor muzical (4)
- 13:50 Program muzical
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 Filme documentare. •Noua cultură și artă chineză •Femeia pastor
- 15:30 Program muzical
- 16:00 **Club internațional**: Brazilia. (II) Emisiune de Ioana Nitobe (r)
- 17:30 **Invitație la film** - emisiune de informare și cultură cinematografică, realizată de Emil Voicu (r)
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 Remember Gheorghe I. C. Brătianu. Invitat: dr. Georgeta Filitti. Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 20:00 Program muzical
- 20:30 **Planeta Pământ**. Patrimoniul cultural al umanității: Burgos
- 21:30 Film documentar. Grădinile din Luxemburg
- 22:30 **Dicționar economic**. Individualismul metodologic. Invitat: Tudor Smirnea, director – Institutul Ludwig von Mises – România. Emisiune de conf. univ.dr. Eugen Ghiorghiță

- 23:00 **Vorbiți, scrieți românește**. Emisiune de lect. univ. dr. Valeriu Marinescu (r)
- 23:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

MIERCURI 29 ianuarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Drept civil (anul III) (4)
- 11:10 Istoria literaturii române (7)
- 11:40 Limba română (0/2)
- 12:15 Istorie și civilizație franceză (7)
- 13:00 Istoria medie a românilor (1)
- 13:30 Istoria veche a românilor (1)
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 Film documentar. Patrimoniul cultural al umanității: Burgos
- 15:30 **Întâlnire cu folclorul**. Emisiune de Theodora Popescu (r)
- 16:00 Program muzical
- 17:00 **Atelier TV studentesc**. Magazin studentesc. Coordonator Eugenia Grosu Popescu
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Repere românești**. Emisiune de Silvia Frimu
- 20:00 **Calitatea vieții**. Emisiune în direct, realizată de prof.univ.dr. Mircea Bulgaru
- 21:00 **Dialog juridic** cu prof.univ.dr. Corneliu Turianu
- 21:30 Program muzical
- 22:00 **Prelure Deutsche Welle**
- 23:00 **Oameni care sunt**: prof.univ.dr. Aurel Romilă. Emisiune de Eugenia Grosu Popescu (r)
- 00:00 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

JOI 30 ianuarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Limba latină (3)
- 10:25 Introducere în știința politicii (5)
- 11:20 Teoria literaturii (5)
- 11:50 Limba română (0/3)
- 12:50 Birotică (6)
- 13:20 Cultură și civilizație hispanică (1)
- 13:45 Program muzical
- 14:00 **Știri**, promo, muzică
- 14:30 Filme documentare. •Contemporanul meu Caragiale •James Wistler – grafică
- 15:30 **Dincolo de arenă**. Emisiune în direct de Mugur Popovici
- 16:30 **Dialog juridic** cu prof.univ.dr. Corneliu Turianu (r)
- 17:00 Filme documentare. •Noua cultură și artă chineză •Femeia pastor
- 18:00 Program muzical
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 Filme documentare. •Opera din Pekin •Primul sigiliu al Romei
- 20:30 **România în lume**. Emisiune realizată în colaborare cu Fundația „România în lume”. Moderator: Nicolae Mardari
- 22:00 **Cheia succesului – manager XXI**. Emisiune în direct de Carmen Dumitriu
- 23:00 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

VINERI 31 ianuarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 10:00 Introducere în mass – media (8)
- 10:30 Informatică pentru sociologie – psihologie (1)
- 10:50 Preistorie și arheologie (4)
- 11:15 Geologie (2)
- 11:50 Metode și tehnici de cercetare în sociologie (5)
- 12:10 Psihologia educației (7)
- 12:40 Istoria evului mediu european (5)
- 13:00 Limba română (0/3)
- 14:00 **Știri**, muzică, promo
- 14:30 **Fairplay**. Talk-show pe probleme de actualitate ale sportului. Realizator: Mugur Popovici (r)
- 16:00 **Repere românești**. Emisiune de Silvia Frimu (r)
- 16:30 Program muzical
- 17:00 **Not yet but soon** – emisiune de Doru Enache (r)
- 17:30 Program muzical
- 17:45 **Pe drumul destinului**. Emisiune de Ioana Mandache
- 18:30 **Actualități**, promo, muzică
- 19:15 **Cufărul cu povești**. Povestitor: Dan Burghilea. Realizator: Carmen Cintează
- 19:30 **Universul cunoașterii**. Emisiune interactivă de actualitate științifică (creativitate, I.T., terapii complementare, educație în afara școlii, noutăți din micro și macro cosmos). Realizator: Cătălin Grosu
- 21:00 **Lumea în clipa 2003**. Mituri politice. (3) Invitați: Gabriel Tepelea, Șerban Milcoveanu. Emisiune de Marian Oprea
- 22:00 **În slujba adevărului**. Emisiune de conf.univ.dr. Petre Buneci
- 23:00 Film documentar. Cum să începem o afacere? (4)
- 23:30 Program muzical nocturn
- 02:00 Cursuri universitare (reluare din tronsonul 10:00 – 14:00)

SÂMBĂȚĂ 1 februarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 8:30 **Vorbiți, scrieți românește**. Emisiune de lect. univ.dr. Valeriu Marinescu
- 9:00 **Not yet but soon** – emisiune de Doru Enache
- 9:30 Muzică populară
- 10:00 **Lumea copiilor**. Emisiune de Carmen Cintează
- 11:00 **Cu ... și despre muzică**. Emisiune de Mihai Darie
- 12:00 **Universul cunoașterii**. Emisiune de actualitate științifică (creativitate, I.T., terapii complementare, educație în afara școlii, noutăți din micro și macro cosmos). Realizator: Cătălin Grosu (r)
- 13:00 Program muzical
- 13:30 **Litera și spiritul legii**. Emisiune de prof.univ.dr. Corneliu Turianu
- 14:30 **Meandrele administrației publice**. Emisiune în direct de George Nicolau
- 16:00 **Lumea sporturilor**. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici
- 17:00 **Club internațional**. Danemarca. (II) Emisiune de Ioana Nitobe
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Maeștri**. Geo Saizescu. (II) Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 19:40 Program muzical
- 20:00 **Ora melomanului**. Participă: Gabriela Ungureanu – pian, Ana Maria Beșteliu – canto clasic. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 21:00 **Calendarul cultural** al lunii februarie, realizat de prof.univ.dr. Ion Dodu Bălan
- 21:30 Romanțe cu Silviana Lungianu
- 22:30 Film documentar. Panait Istrati – scriitorul vagabond
- 23:30 Program muzical nocturn

DUMINICĂ 2 februarie 2003

- 6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică)
- 8:00 **Repere spirituale** – emisiune de prof.univ.dr. Mihail Diaconescu
- 9:00 **Lumea copiilor**. Emisiune de Carmen Cintează (r)
- 10:00 **Auto – star**. Emisiune de Gavrilă Inoan
- 10:30 Film documentar. Afaceri în agricultură
- 11:00 **Rețete pentru sănătate**. Emisiune de Eugenia Grosu Popescu
- 12:00 Program muzical
- 12:30 **Lumea în clipa 2003**. Mituri politice. (3) Invitați: Gabriel Tepelea, Șerban Milcoveanu. Emisiune de Marian Oprea (r)
- 13:30 **90 de minute pentru sufletul tău** – coproducție TV România de Măine - TVR Internațional. Emisiune prezentată de Iuliana Marciuc (r)
- 15:00 **Invitație la film** - emisiune de informare și cultură cinematografică, realizată de Emil Voicu
- 16:00 **Lumea sporturilor**. •Glorii ale sportului românesc. •Infosport: cluburi, campionate, competiții. Emisiune de prof.univ.dr. Septimiu Todea și Mugur Popovici
- 17:00 **Club internațional**. Danemarca. (II) Emisiune de Ioana Nitobe
- 18:30 **Actualități**
- 19:00 **Maeștri**. Geo Saizescu. (II) Emisiune de Valeriu Răpeanu
- 19:40 Program muzical
- 20:00 **Ora melomanului**. Participă: Gabriela Ungureanu – pian, Ana Maria Beșteliu – canto clasic. Emisiune de Dumitru Cucu (r)
- 21:00 **Calendarul cultural** al lunii februarie, realizat de prof.univ.dr. Ion Dodu Bălan
- 21:30 Romanțe cu Silviana Lungianu
- 22:30 Film documentar. Panait Istrati – scriitorul vagabond
- 23:30 Program muzical nocturn

Opinia
națională

Telefoane:
410.39.11 și
410.39.13,
interioare:
117, 122
Fax:
411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ
DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MĂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPEI, revista se regăsește la poziția 2.256.

Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MĂINE

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

La statuia lui Eminescu

(Continuare din pag. 1)

D-na decan al Facultății de Teatru a Universității Spiru Haret și-a încoronat succinta rostire omagială prin recitarea poeziei eminesciene *De vorbiți*, scrisă parcă anume pentru cei de azi, ca un îndemn spre înțelepciune:

*De vorbiți mă fac că n-aud,
Nu zic ba și nu vă laud!
Dăntuiți precum vă vine,
Nici vă șuier, nici v-aplaud;
Dară nime nu m-a face
Să mă iau dup-a lui flaut.
E menirea-mi: adevărul
Numa-n inima-mi să-l caut.*

Recitățile din poeziile lui Eminescu au fost susținute și de câțiva studenți ai

amintitei Facultăți de Teatru, spre bucuria întregii asistențe care i-a răsplătit cu aplauze și cu reluarea, îndelung murmurată, a celebrilor versuri închinat de poetul Grigore Vieru Redepșteptării noastre naționale:

*Suntem floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice
Și de-avem sau nu dreptate
Eminescu să ne judece!*

După care pelerinajul tinerilor la statuia lui Eminescu, din fața Ateneului Român, a continuat, suplinind, prin înalta lor disponibilitate sufletească, tristețea absenței unor mari instituții oficiale care-i datorează lui Eminescu și numai lui întregul prestigiu ori chiar existența lor.

CENTRUL DE LIMBI STRĂINE

al Fundației România de Măine – Universitatea Spiru Haret

ORGANIZAREA UNOR NOI SERII DE CURSURI

• Cursuri de engleză-americană, la nivel mediu —, în parteneriat cu Uniunea Eleno-Americană —, finalizate cu Certificat de Competență Lingvistică, eliberat de Institutul de Anglistică al Universității din Michigan, S.U.A., certificat recunoscut în spațiul americano-canadian și cel european.

Cursurile se desfășoară în perioada 3 februarie-18 aprilie 2003.

Înscrierile se fac începând cu 15 ianuarie 2003.

*

De asemenea, Centrul de Limbi Străine organizează, pentru toate nivelele, în module de 2, 3 și 6 luni:

- cursuri de engleză, franceză, spaniolă, italiană, germană, arabă, japoneză;
- cursuri de engleză pentru afaceri;
- corespondență comercială în franceză și engleză;
- engleză pentru medicină.

Înscrieri și informații: Str. Ion Ghica nr. 13, Sectorul 3, telefon 314.39.03, luni/vineri, orele 8,00/16,00; www.spiruharet.ro; E/mail: ushscl@spiruharet.ro

Cooperare de perspectivă cu Uniunea Eleno-Americană

– Convorbire cu doamna Christine Irvine - NIAKARIS, Director of Education la Uniunea Eleno-Americană din Grecia

Organizat de către Fundația România de Măine, Universitatea Spiru Haret, în colaborare cu Uniunea Eleno-Americană și Institutul de Anglistică al Universității din Michigan, Centrul de Limbi Străine a fost de curând gazda unor întâlniri la sediul Universității Spiru Haret cu doamna profesoară Christine Irvine-NIAKARIS, care s-a implicat efectiv în funcționarea acestui centru, în pregătirea profesorilor care predau în programe de limba engleză, în concordanță cu metodologia aplicată de Universitatea din Michigan.

Pentru a prezenta informații pertinente despre această vizită, despre stadiul realizării contractului, al înțelegerilor inițiale și despre perspectivele diversificării registrului cooperării cu prestigioasa instituție, ne-am

adresat doamnei profesoare Christine Irvine-NIAKARIS, care a acceptat cu plăcere să răspundă întrebărilor noastre.

• Bine ați revenit în mediul nostru universitar, distinsă doamnă Christine Irvine-NIAKARIS. Pentru început, v-am ruga să ne spuneți care este scopul prezenței domniei voastre la Centrul de Limbi Străine și care ar fi primele impresii, constatări privind derularea programului încheiat cu Fundația România de Măine și Universitatea Spiru Haret?

• Bine v-am regăsit, și mărturisesc că mă simt onorată să pot furniza informații prestigioasei dumneavoastră publicații privind noua mea vizită la Centrul de Limbi Străine.

Data trecută am organizat seminarul pentru profesorii români de limba engleză, pentru a le explica natura și nivelul acestor teste, ce anume se testează și cum trebuie pregătiți studenții pentru a trece cu brio aceste teste. Am constatat, cu ocazia respectivă, că aveți profesori foarte bine pregătiți, cu cunoștințe solide de limba engleză, care nu au întâmpinat nici un fel de dificultăți în înțelegerea scopului seminarului și în aprofundarea lucrărilor practice și care au formulat întrebări foarte interesante, care m-au ajutat să percep mai bine sistemul românesc de învățământ și cât de motivați sunt studenții români să învețe limba engleză.

• Din vizita anterioară am desprins faptul că primul pas în pregătirea ce se efectuează în cadrul Centrului de Limbi Străine îl constituie obținerea Certificatului de Competență Lingvistică, eliberat de Institutul de Anglistică al Universității din Michigan, SUA, recunoscut în spațiul americano-canadian și în cel european, în predarea limbii engleze americane. Pasul următor vizează o etapă calitativ superioară – obținerea Certificatului de Excelență în cunoașterea și folosirea limbii engleze americane, care oferă posibilitatea participării la doctorate, masterate etc. Ce șanse atribuiți cursanților noștri pentru a atinge o asemenea performanță?

• Este adevărat că există o asemenea ierarhizare în programul de pregătire. Prima dată am abordat testele pentru obținerea Certificatului de Competență, care atestă cunoștințe de nivel mediu. Am adus o mare varietate de materiale, am parcurs împreună aceste materiale, casete audio și video (pentru examenul oral), pentru pregătirea cursanților în vederea testelor respective. De data aceasta, am revenit pentru un seminar de familiarizare a profesorilor români cu testele pentru obținerea Certificatului de Excelență, care este un nivel mult mai avansat. Intre timp, Centrul de Limbi Străine a organizat cursuri de pregătire în vederea obținerii Certificatului de Competență și s-a constatat că unii dintre cursanți au cunoștințe de limba engleză de nivel avansat, prea avansat pentru Certificatul de Competență, astfel că unii sunt pregătiți să obțină Certificatul de Excelență. Așa că am considerat că este momentul să revin, dat fiind că examenul va avea loc la începutul lunii martie și trebuie să avem timp să pregătim cursanții pentru acest test.

• Sub raport pragmatic, în ce măsură ajută aceste certificate cursanților, mai concret, cum sunt ei motivați să participe cu un real interes la activitățile organizate în cadrul acestui centru și de ce facilități beneficiază?

• Faptul că aveți acest Centru de Limbi Străine pentru pregătirea cursanților în vederea obținerii acestor certificate de competență lingvistică este laudabil, pentru că, indiferent care este profilul formării lor universitare (arte, științe etc.), toți vor avea nevoie de limba engleză și ar fi oportun ca toți studenții Universității Spiru Haret să dispună și de o certificare a cunoștințelor lor de limba engleză din partea unei foarte prestigioase universități din lume, care este Universitatea din Michigan, una dintre cele mai bune universități din SUA. Aceasta i-ar ajuta nu numai să obțină o diplomă în domeniul lor de studiu, ci și să dovedească o

bună cunoaștere a limbii engleze, mai ales acum când România a făcut progrese recunoscute pe calea aderării la Uniunea Europeană. Tinerii din România vor avea contacte tot mai dese cu tinerii din Uniunea Europeană și, după cum știm, limba folosită în cadrul U.E. este engleza. Aș dori să subliniez faptul că, deși aceste certificate sunt eliberate de o universitate din Statele Unite, limba engleză pe care o promovăm nu este exclusiv engleza americană, ci engleza internațională, engleza vorbită de persoanele care au o altă limbă maternă. Avantajul este că Universitatea din Michigan are o bogată experiență în testarea și administrarea testelor de foarte mulți ani, testele au un grad înalt de validitate și de fidelitate, astfel că atunci când studenții obțin un astfel de certificat, acesta exprimă exact ceea ce știe studentul respectiv în limba engleză, pentru că nu are nici un rost să obțină un certificat și să nu reușească să te descurci în situații reale.

Ar fi o idee bună ca Universitatea Spiru Haret să introducă ca pe o necesitate obținerea de către studenți a unui astfel de certificat după absolvirea facultății, care le-ar fi foarte util; șansele sunt extrem de mari, întrucât Universitatea Spiru Haret are deja infrastructura necesară pentru aceasta, datorită Centrului de Limbi Străine, așa că puteți oferi studenților această excelentă facilități și aveți și profesori foarte buni. Nu trebuie decât să faceți publică această informație și ar fi o bună oportunitate să realizați acest lucru prin intermediul revistei dvs.

• Presupunem că există experiențe concludente, din acest punct de vedere. De exemplu, în Grecia ce rezultate au fost obținute, în ce măsură absolvenții acestor cursuri au putut să se realizeze mai bine profesional, să lucreze, să se afirme în universități din alte țări, în firme internaționale, să promoveze în cariera lor academică.

• În Grecia, Uniunea Eleno-Americană beneficiază de sprijinul guvernului grec. Aceste certificate sunt recunoscute de statul grec și de Ministerul Învățământului din Grecia, așa că atunci când absolvenții solicită un loc de muncă, fie în sectorul de stat, fie în cel privat, el trebuie să prezinte o dovadă a cunoștințelor de limbă engleză. Absolvenții trebuie să prezinte un astfel de certificat la angajare, sau când vor să promoveze. De aceea, aceste teste sunt foarte cunoscute în Grecia, datorită importanței și utilității lor. Absolvenții au șanse sporite de a obține postul dorit, pentru că au calificarea necesară. În fiecare an avem aproape 60.000 de candidați care se pregătesc pentru aceste examinare.

• Am înțeles că aveți în vedere și alte modalități de cooperare cu Fundația România de Măine, cu Universitatea Spiru Haret. V-am fi recunoscători dacă ați defini câteva dintre aceste căi.

• Am vorbit cu partea română despre programe de formare a formatorilor, programe pe care le derulam în mod curent în cadrul Uniunii Eleno-Americane; de asemenea, avem și programul pentru învățământul la distanță. Am putea coopera cu Universitatea Spiru Haret, din acest punct de vedere, pentru ca studenții să poată studia acest program de la computerul personal, sau la unul dintre computerele universității. Prin acest program se poate face legătura cu o universitate din SUA, pentru ca studenții care doresc să-și continue studiile după terminarea facultății, de exemplu, în vederea obținerii diplomei de Master, să poată avea această posibilitate. Este un program prin excelență practic, cu mostre de predare la clasă, cu materiale și tehnici de predare folosite în Grecia. Dacă se va realiza legătura cu Catedra dvs. de Limbi Străine, acest program va fi foarte util viitorilor profesori de limba engleză, fiind o componentă interesantă în pregătirea lor.

A consemnat
Adela DEAC

